KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 57 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Lauantaina, toukok. 16 p. — Sat., May 16th, 1925 | IX Vuosik. — Vol. IX

Hiiliparoonit sanovat Jacksonvillen sopimuksen tuhonneen U. M. W. järjestön

Indianapolis, Ind. — United Mine Workers järjestön yleinen toimeenpaneva komitea on kokoontunut tänne ylimääräiseen istuntoon neuvottelemaan lakkotilanteesta sekä keinoista, joilla voitaisiin pitää Jacksonvillen sopimus voimassa.

Kokouksessa on saapuvilla myös edustajia lakossa olevista U. M. W. järjestön piireistä, antaakseen raporttinsa tp. komitean kokoukselle, joka tulee kestämään useita päiviä. Kokouksessa saatanee valmiiksi määrätynlainen toimintataktiikka, jota tullaan seuraamaan lakonalaisilla alueilla.

Ratkaisevassa tilanteessa

Coal Age nimisessä kaivosparoonien lehdessä julkaistusta, Paul Wootenin kirjottamasta artikkelista käy selvästi ilmi U. M. W:n johtaman West Virginian lakon kriitillinen luonne. Kirjottaja sanoo West Virginian, ja keskisen Pennsylvanian alueen koskettavan suurelta osalta järjestymättömiä hiilialueita, ja "että U.M.W. järjestön nykyisten palkka- ja työnsuhteiden lopullinen kohtalo on nykyään vaakalaudalla."

Saman julkaisun toimitusosastolla sanotaan: "Aika lähenee, jolloin koko maata käsittävä lakko", kuten sitä nimitetään, "on siinä määrin nyrjähtänyt paikoiltaan, ettei se enää koske keneenkään. Meillä tulee olemaan kylliksi kaivoksia, joista saadaan lakon sattuessakin hiiltä, ja mahdollisesti myös tarpeellinen määrä kulkuvälineitä sitä kuljettamaan... Viime vuoden kuluessa on siihen suuntaan otettu suuria askeleita, ja jonkun kuukauden kuluttua kansa voi olla levollinen hiilen suhteen, sattukoonpa lakko ja tai ei. Kaivosmiesten järjestö tulee silloin huomaamaan määräysvaltansa muinoismuistojen joukkoon kuuluvaksi."

Toimittajain ennustuksen kaivosmiesten union lopullisesta häviämisestä ovat keskenaikaisia,, mutta siitä ei ole epäilystäkään, etteikö tilanne olisi kyllin vakava, koska järjestymätöntä työvoimaa käyttävien kaivosten lukumäärä yhä lisääntyy, ja union työvoimaa käyttäviä kaivoksien vähenee.

Union tuhoamisessa ovat sen johtomiehet osallisena

"Emme voi myös jättää huomioonottamatta sitä neropattia, joka onnistui houkuttelemaan union johtomiehet osalliseksi oman järjestönsä tuhoamiseen, jota nuo johtomiehet yhä edelleen edistävät," kirjottavat Coal Age lehden toimittajat Jacksonvillen sopimuksesta. Coal Age lehden toimittajain käsityksen mukaan on juuri Jacksonvillen sopimus aiheuttanut järjestymättömäin kaivostyöläisten lisääntymistä ja järjestyneiden vähentymistä.

Coal Age painostaa sitä seikkaa, että sellaiset kaivosparoonit, jotka vielä edelleen pitävät kiinni kaivosmiesten union kanssa tekemistään sopimuksista ja pyytävät Washingtonista apua teollisuusselkkauksille, eivät tunne omaa parastaan, jonka mukaan heidän pitäisi seurata niiden kaivosporhojen esimerkkiä, jotka ovat sulkeneet union työvoimaa käyttävät kaivoksensa, ja panneet toisia käyntiin ei-union työvoimalla, tai jättäneet sopimukset kokonaan huomioonottamatta.

Kolme mahdollisuutta

Wootenin analyysin mukaan on uniolla kolme mahdollisuutta West Virginiassa ja Pennsylvaniassa:

(1) Unio "voi taistella palkkatason puolesta, mutta jos se sen tekee," sanoo Wooten, "on se etukäteen tuomittu häviöön, menettämään vaikutusvaltansa noilla sangen suurmerkityksellisillä eristetyillä hiilikentillä. Siihen juuri johtaa m. s. Bittnerin politiikka."

(2) Unio "voi antaa noiden eristettyjen alueiden tehdä omat erikoissopimuksensa alennetulla palkkataksalla. Jos siten menetellään, sadaan senjohdosta pohjoisessa osassa West Virginiaa ja Pennsylvanian keskisessä osassa hiilituotanto vähäksi aikaa lisääntymään. Mutta lopuksi tulee sellainen palkkatason alentaminen ja eristäytyneisyys johtamaan siihen, että keskivaltioitten hiilialueilla täytyy palkkatason laskea myös vastaavassa määrässä."

Mitä hiiliparoonit tahtovat

Kolmannen mahdollisuuden uniolla näkee Wooten olevan, "tunnustaa sotkeutuneensa kaivosporhojen riistonuottaan niin täydellisesti, että on viisainta alkaa neuvottelemaan alennetun palkkataksan hyväksymisestä. Fairmontin ja keskisen Pennsylvanian menettäminen saattaa itse Pittsburghin alueen järjestäytyneisyyden vaaran alaiseksi," jatkaa Wooten. Vieläpä Pittsburghin alue joutuu eristettyyn asemaan, ja lopuksi antautumaan joka puolelta tapahtuvan painostuksen tähden."

Luisuminen tuhoa kohti

Wootenin ja muitten asioita lähemmin seuranneitten huomiot toteavat, että United Mine Workers järjestö on johtomiestensä huolimattomuuden tähden ja niiden avustamana luisumassa perikatoaan kohti. Jos U. M. W. järjestö aikoo säilyttää vaikutusvaltaa hiilituotannossa, ei se voi antaa tuumaakaan periksi sen nykyisistä vallinta-alueista. Sen täytyy muodostaa West Virginian taisteluista todellisen tulikokeen voimastaan ja kestävyydestään.

Verituomioita Bulgariassa

Sofia. — Sotaoikeus langetti kuolemantuomion kahdeksalle miehelle, joita syytettiin osallisuudesta Sveti Kraiin tuomiokirkon räjähdykseen. Kaksi syytetyistä tuomittiin vankeusrangaistukseen.

Saapuvilla oli ainoastaan kolme kuolemaantuomituista: kirkonpalvelija Peter Zadgorski, lakimies Marco Friedmann ja Georg Koeff. Toiset viisi tuomittiin kuolemaan poissaolevina, nim. Abadieff, Dimitroff, Petrini, Kossofski ja Grantsharoff, joita sensuroidussa sähkösanomassa mainitaan "tunnetuiksi kommunisteiksi". Ennen on Petriniä sanottu agraaripuolueen johtomieheksi, jolta vangittua oli saatu tärkeitä tietoja. Mihinkä hän nyt on joutunut? Ehkä niitä tietoja puristeltaessa kuollut käsiin, kesken pelin.

Kaikki — kuolemaantuomitutkin! — velvotettiin maksamaan vielä suuret sakot, ehkä tuomittiin myös kansalaisluottamuksensa menettäneiksi elinkaudeksi.

Friedmann ja Koeff määrättiin julkisesti telotettaviksi, Zadgorski yksityisesti. Viimemainittu oli sadan dollarin maksusta päästänyt salaliittolaiset viemään räjähdysaineen kirkon katolle. Koeff oli suojellut kapteeni Minkoffia, joka oli tämän hirmutyön suunnitellut. Friedmann tunnusti oikeudessa olevansa kommunisti ja jäsenenä sellaisessa järjestössä, jonka tarkotuksena oli kommunismin levittäminen Bulgariassa. Kielsi olleensa missään tekemisissä pommisalaliiton kanssa. Hänet siis tuomittiin kuolemaan vain siitä syystä, että oli kommunisti.

Zadgorskin piilottamisesta räjähdyksen jälkeen tuomittiin Dimitri Daskaloff 6 vuoden ja Belagoi Kambauroff 3 vuoden vankeuteen.

SAVINKOFF TEHNYT ITSEMURHAN

Moskova. — Kenraali Boris Savinkoff, sitkein Neuvostohallitusta vastaan taistelija, joka kuitenkin lopuksi myönsi olleensa väärällä asialla, on tehnyt itsemurhan, heittäytymällä ulos koppinsa ikkunasta. Hän oli valtion poliittisen osaston vankilassa Moskovassa suorittamassa 10 vuoden tuomiota. Savinkoff oli apulaissotaministerinä Kerenskin hallituksessa ja Pietarin sotilaskuvernöörinä. Järjesti sittemmin, etupäässä Puolasta käsin, aseellisia kapinoita polsevikkeja vastaan.

Vankilasta oli Savinkoff lähettänyt kirjeen korkeimman talousneuvoston päällikölle Dsherdshinskille, joka ennen oli "tsekan" päällikkönä, ja siinä kysynyt, milloinka hänet vapautetaan. Dsherdshinski oli vastannut, ettei hänen vapauttamisestaan ollut suuria toiveita.

Sotatietoja Yhdysvaltain rommirintamalta

Salakuljettajat alottivat hyökkäyksen.

New York. — Rantavartiostolle tulleitten tietojen mukaan on sissisota hallituksen saartolaivastoa vastaan kuumempaa maalla kuin merellä. Vartiolaivoille tehdään alituiseen sapoteesia; miesten ja aluksien menetys on käynyt melkein jokapäiväiseksi New Yorkin ja New Jerseyn rannikkojen satamissa.

Nopeita takaa-ajopursia on upotettu laiturissa yöllä, poraamalla reikiä niiden runkoon. Koneita on pilattu panemalla vieraita aineita silintereihin. Miehiä on kaapattu, pieksetty, uhattu tappaa ja tapettukin.

Pitkin mainittujen valtioitten rannikkoa kaikenlaiset laivurit, laiturimiehet ja maleksijat, vieläpä paikalliset poliisit ja virkailijat tienailevat rahoja luvattomasta väkijuomaliikkeestä. He pitävät salakuljettajain puolta, eivätkä soisi tuon liikkeen loppuvan. Enimmät salakuljettajat ovat rantamiehiä satamista.

Esimerkiksi kaapattiin pursimies O. Pearson, kun hän oli menossa patrullialukseensa. Kolme miestä hyökkäsi hänen kimppuunsa, tukkivat suun ja autolla kulettivat kaupungin ulkopuolelle, jossa häntä tutkittiin ja sitte laskettiin vapaaksi, sillä selityksellä että olivat luulleet Pearsonia toiseksi vartiolaivaston päällikkökuntaan kuuluvaksi mieheksi, jota he tavottelivat.

Monta "tappotuomiota" on vartiolaivojen päälliköille ja miehille lähetetty, ja muutamia niistä on pantu täytäntöön. Vartiomiesten virkapuvut aina ilmaisevat heidät, kun taas he harvoin tuntevat hätyyttäjiään.

Kun tällainen terrori ja pelottelusota alkoi käydä niin yleiseksi, että yhtenäkin päivänä ilmotettiin toistakymmentä väkivallantyötä, ryhdyttiin rommilaivastoa vastaan laajaperäisempiin saartotoimiin. Asianomaiset ovat niiden suhteen vaiteliaita, mutta yleisenä käsityksenä on, että ollaan sillä asteella, jolloin ei armo tule kysymykseen kummallakaan puolella.

Nälkä ja jano hajottaa rommilaivaston.

Kun yli 50 vartiolaivaa oli viikon päivät saartanut rommilaivoja, estäen ne saamasta rannikolta ruokatavaroita ja juomavettä ja tehden rannikkolaisveneille mahdottomaksi hakea niiltä väkijuomia maihin, alkoivat rommilaivat yksi toisensa perästä nostella ankkureitaan ja lähteä etsimään vähemmän tiukasti vartioitua paikkaa rannikolla tahi ystävällistä satamaa, mistä voisivat ottaa muonavaroja.

New Yorkin satamapoliisin havaintojen mukaan on väkijuomain maihin tuonti ainakin sieltä loppunut tykkänään, koska ei enää ole näkynyt niitä pieniä pikapursia, jotka näihin asti ovat kaupungin läheisillä vesillä hääränneet niillä asioilla.

Juomaveden puute pahimmin hätyyttänee rommilaivastoa, koska eräässä vartiolaivassa palveleva alapäällikkö kertoi yhden rommilaivan päällikön haastaneen vaihtamaan vettä viinalla, gallona gallonasta. Rommilaivan täytyi lähteä rintamalta vettä hankkimaan.

Sumu pelastajaksi.

Viikon päivät oli ilma ollut vartioinnille mahdollisimman suotuisa; päivisin kova merenkäynti, etteivät pienet viinanhaku-alukset voineet päästä rommilaivojen kupeelle, ja öisin kirkas kuutamo. Mutta sitte yhtenä aamuna päivän valetessa nousi sumu, joka yöksi sakeni, niin ettei voinut nähdä mitään. Kun tuuli samalla tyyntyi, arvattiin jälelläolevain rommilaivojen nyt yrittävän tunkeutua likemmäksi rannikkoa ja koettavan väkiselläkin saada lastinsa maihin. Vartiolaivasto koetti myös jännittää valppauttaan äärimmilleen.

Juuri tämmöistä ilmaa vartiolaivaston päälliköt enimmän olivat pelänneet, sillä se antaa rommilaivastolle tilaisuuden murtaa saarron. Hallituksen miehet kuitenkin pitävät varmana, ettei viinaa ole päässyt tiukkumaan saarron läpi, ainakaan asiaksi asti.

Nähtävästi odottivat rommilaivatkin rantamiesten nyt käyttävän tilaisuutta ja yrittävän rynnäkköä, koska monet rommilaivat nostivat ankkurinsa ja siirtyivät lähemmäksi rantaa. Mutta vartiomiehet ovat varmoja, että noutaja-alukset eivät yrittäneetkään saartoa murtaa. Ehkä oli niidenkin mielestä paha lähteä sakeassa sumussa ja pimeässä haikailemaan rommilaivoja merellä, ollen alituisessa vaarassa joutua vartiolaivojen kanssa tekemisiin.

Rintamalta paenneita.

Glace Bay, N. S. — Täkäläisen sataman suulle on ilmestynyt kaksi täydessä väkijuomalastissa olevaa laivaa, joiden luullaan kyllästyneen toimettomana makaamiseen Yhdysvaltain rommirintamalla ja etsivän vaarattomampaa paikkaa päästäkseen tavarastaan. Kuuluvat tarjoavan parhaimman laatuisia viinaksia, m. m. samppanjaa, halvoilla hinnoilla. Rommia olisi saanut $5 gallonan, whiskiä $12 laatikollisen. Ostohaluisten täytyy kuitenkin pysyä loitolla, sillä kaksi hallituksen tullialusta pitää noita laivoja tarkoin silmällä.

Viinaliikkeen "johtomiehet" neuvottelevat.

Halifax, N. S. — Täällä on pidetty viinaliikkeen rahastajina olevain "pomomiesten" kokousta, jossa on ollut paljon osanottajia sekä Nova Scotiasta että Uuden Englannin valtioista. Kokouksessa on hartaasti neuvoteltu, millä keinoin voitaisiin edullisimmin taistella Yhdysvaltain kieltolakilaivastoa vastaan.

Sanna Kannaston vangitseminen

Kuten lehtemme viime numeron etusivulla lyhyesti mainittiin, vangittiin toveritar Sanna Kannasto sunnuntai-iltana Hibbingissä puheen jälkeen, minkä hän oli pitänyt Waasa haalilla. Siirtolaistarkastaja Remington Duluthista ja Renne Hibbingistä toimittivat vangitsemisen ja toivat hänet Duluthiin, missä häntä pidätetään St. Louis kauntin vankilassa kymmenentuhannen dollarin takausta vastaan, mikä määrättiin alustavan kuulustelun jälkeen maanantaina.

Sanna Kannastoa syytetään luvattomasta Yhdysvaltoihin tulosta. Tämä syytös on ainoastaan teknillinen, mutta todellinen syy hänen pidättämiseensä on se, että hän oli pitänyt puheen ja tiedetään hänen olevan työväenliikkeen toimitsijan. Luvattomasta maahan tulosta ei aseteta tavallisesti niin korkeata takausta kuin Kannastolle on syytökseen luvattomasta maahan tulosta. Viranomaiset sanovat toveritar Kannaston tulleen Canadasta rajan yli International Fallsista.

Viranomaisille oli tiedotettu edeltäpäin Sanna Kannaston puhuvan Hibbingissä sunnuntai-iltana. Edeltäpäin saamiensa tietojen nojalla meni siirtolaispatrulli Renne puhetilaisuuteen, Duluthin lehtien kertoman mukaan, pikakirjurin kera, joka merkitsi muistiin Sanna Kannaston puheen. Puheen jälkeen hänet vangittiin.

Ilmeisesti on tässä vangitsemisessa ollut osansa suomalaisilla mustan taantumuksen voimilla, jotka ovat antaneet tietoja viranomaisille. Miten luotettavia tietoja hänestä on annettu, osottaa sekin, että Kannaston sanotaan olevan Suomen punakapinan pakolaisia. Kannasto on kuitenkin ollut tällä mantereella parikymmentä vuotta eikä käynyt Suomessa punakapinan aikana eikä sen jälkeen. Tämä syytös on ilmeisesti ollut koristamassa mustasielujen tiedonantoja Kannastosta ollakseen varmempia hänen vangitsemisestaan. Ja tämä on nähtävästi käynyt täydestä, koska takaus on asetettu kymmeneksi tuhanneksi dollariksi.

Kannasto on vain tavallinen työväenliikkeen toimitsija ja siinä syy, miksi hän joutui viranomaisten silmätikuksi ja vangittiin.

Siirtolaisviranomaiset ilmottavat kuulustelevansa Sanna Kannastoa torstaina syytöksien johdosta, joita Kannastoa vastaan on tehty.

Sanna Kannasto ei ole tullut luvattomasti Yhdysvaltain puolelle, vaan on ollut täysin laillisesti. Sen tietysti viranomaisetkin tietävät. Mutta se että Kannasto oli puhujamatkalla, ei ollut viranomaisten mieleen ja sen vuoksi hänet vangittiin. Tavallisissa oloissa ei luvattomasta maahan tulosta aseteta kuin tuhannen tai parintuhannen dollarin takaus, mutta tässä tapauksessa asetettiin takaus kymmeneksi tuhanneksi dollariksi, vaikka teknillinen syytös ei ole sen kummempi kuin luvaton maahan tulo ja vaikka tälläkään syytöksellä ei ole pohjaa. Kannasto on St. Louis kauntin vankilassa Duluthissa pidätettynä. — Työmies.

FASCISTEJA ETELÄ-AFRIKASSA

Johannesburg. — Vastapainoksi paikallisten kommunistien hellittämättömän vihamieliseen suhtautumiseen Walesin prinssin käyntiä kohtaan, on täällä pantu alulle brittiläisen fascismin tapainen liike. Nuoret saappaannuolijat ovat perustaneet "Valkoisen Etelä-Afrikan liiton" ja päättäneet hajottaa kaikki kommunistien kokoukset. Kommunistipuhujia heitellään mätämunilla ja tomaateilla ja piekseτään, jos saadaan kiinni. Tietenkään järjestysvallalla ei ole mitään sanomista, tekivätpä nämä nulkit mitä tahansa.

SUURI TULIPALO JAPANISSA

Tokio. — Yli 2,000 rakennusta on palanut Kumajaay nimisessä silkkiteollisuuden keskuksessa, noin 40 mailia luoteeseen Tokiosta. Useampia ihmisiä on saanut surmansa. Omaisuusvahingon suuruutta ei vielä ole arvioitu.

Oikeus on valmis alottamaan pappi Lillbackan jutun

Lauantaina telefoneerattiin piirioikeuden kirjurin virastosta, Bostonista, Eteenpäin lakimiehelle, Taylorille, että Lillbackan juttu voidaan alottaa tiistai-aamuna, t. k. 12 p. siksi, että oikeuskalenteri on siinä määrin rikkoutunut.

Maanantai-aamuna telefoneerasi lakimiehemme uudelleen oikeuden kirjurille ja ilmotettiin sieltä, että me voimme alottaa jutun, mutta samalla ilmotti hän, että puheltuaan Lillbackan lakimiehen, Andersonin kanssa, oli Anderson ilmottanut, ettei hän ole erittäin halukas juttua alkamaan.

Huolimatta siitä vaikka lakimiehillämme onkin paljon muita tehtäviä, toinen tuskin ehtien ollenkaan, ryhtyi lakimiehemme heti hakemaan Andersonia, jonka ilmotettiin olevan Worcesterissa, saadakseen hänet taivutettua jutun alottamiseen tiistaina. Kun juttu ei ole varsinaisella kalenteritilalla enää, ei heitä voida pakottaa esille, joten siis varmaan ei ennen lehden painoon menoa voida sanoa suostuvatko he tiistaina juttua alottamaan. Jos juttu olisi varsinaisella kalenteritilalla, voisimme me vaatia heidät esille taikka peruuttamaan jutun, mutta tässä tapauksessa saadaan juttu esille vain molemminpuolisella suostumuksella.

Myöhemmin saadun tiedon mukaan ei kantaja lopultakaan ole suostunut juttua nyt esille ottamaan. Omituista kylläkin. — Eteenpäin.

PIENI VEROHELPOTUS

Ottawa. — V. t. rahaministeri J. A. Robb on ehdottanut Sotaveroaseukseen sellaista muutosta, että 5 dollarin arvoisista ja sitä pienemmistä pankki- ja postiosotuksista ei tarvitse maksaa nyt voimassaolevaa 2 sentin sotaveroa. Muutos, joka on parlamentissa hyväksytty, tulee voimaan heinäkuun 1 p.

Marokon sota käynee pitkälliseksi

Espanja arka oikeuksistaan

Pariisi. — Silloin kun Riff-alue luovutettiin Espanjalle, tehtiin se sillä välipuheella, että Espanjan on siellä ylläpidettävä järjestystä. Tätä sopimusta Espanja ei ole täyttänyt, sillä Riff-alueella ei ole koskaan vallinnut rauha, paitsi nyt, kun espanjalaiset ovat sieltä karkotetut. Kuitenkin on Espanja sangen kateellinen oikeuksistaan. Kun puolivirallisesti tiedusteltiin Madridin hallituksen lupaa ranskalaisille lentokoneille toimia Riff-alueella, vastattiin sieltä, että Riff on nyt ihan rauhassa. Madrid ei ole tietävinään, että Riffin rauhaan jättäminen Espanjan puolelta juuri teki riffiläisille mahdolliseksi hyökätä etelään, ranskalaiselle alueelle.

Jos Espanjan hallitus ei anna ranskalaisille lupaa tunkeutua rajan yli, täytyy ranskalaisten pitää hyvin suurta armeijaa rajalla, eikä heillä sittenkään ole mitään varmuutta, etteivätkö maurilaiset alituiseen tekisi hyökkäyksiä. Rintamalla olevat ranskalaiset päälliköt olisivat hyvin halukkaat lähettämään lentokoneparvia pommittamaan riffiläisten asemia ja jättämään asiasta väittelemisen espanjalaisten kanssa jälestäpäin tehtäväksi. He tietävät tarkalleen, mihin paikkoihin Abd-el-Krim kokoilee joukkojaan. Lentokoneillaan he voisivat hajottaa nuo partiojoukot ennenkuin ne pääsevät ranskalaiselle alueelle hyökkäämään.

Mutta Pariisista on tullut jyrkkä kielto menemästä Espanjan alueelle. Kuinka kauan tuota kieltoa on mahdollinen pitää voimassa, on vaikea arvata. Sotilaalliselta kannalta asema on sietämätön, mutta poliittisella näkökannalla on tällä kertaa määräysvalta.

Ranska tarvitsee 100,000 miestä.

Ranskalaisen Marokon kenraalikuvernööri Lyautey tulee tarvitsemaan satatuhatta miestä kukistaakseen Abd-el-Krimin ja palauttaakseen rauhan Marokossa. Täytynee sitäpaitsi taistella useita kuukausia, ennenkuin vuoristolaisheimot on voitettu.

Saksalaisia upseeroja maurilaisten johdossa.

Tangier, Marokko. — Maurilaisten lentokoneitten ohjaajina on pitkin aikaa epäilty olevan saksalaisia ammattimiehiä. Nyt on saatu varmoja todisteita siitä, että saksalaiset upseerit yleensäkin johtavat riffiläisten sotaliikkeitä niin espanjalaisia kuin ranskalaisia vastaan. Puhuvat maurilaisten kieltä täydelleen ja pukeutuvat maurilaisten tavoin, käyttävätpä itämaisia nimiäkin, salatakseen kansallisuutensa.

Ranskan alueelle hyökänneet partiojoukot ovat kaikkein taiteen sääntöjen mukaan kaivautuneet vallihautoihin, joista ranskalaiset eivät ole saaneet heitä karkotetuksi.

Ontariossa huudetaan farmityöläisten puutetta

Toronto. — Vaikka useimmissa paikoissa Ontariossa nyt on verraten vähätöinen aika, kylvö- ja heinäajan välillä, ilmottaa täkäläinen valtion työnvälitystoimisto farmityöläisten kysynnän edelleen olevan tarjontaa suuremman. "Tilauksia on hyvästi yhtä paljon kuin viime vuonnakin, mutta on vähemmän farmille meneviä, ja enemmän talvensa farmilla viettäneitä miehiä poistuu maalta kuin viime vuonna". Osaksi luullaan tähän vaikuttaneen huhut viaduktitöiden alottamisesta Torontossa tänä kesänä.

Palkat farmityöhön tottuneille yksinäisille miehille ovat 35—40 dollariin kuulta ja ylöspito, kuuden tai seitsemän kuukauden ajalta, eli keskimäärin noin $350 vuodelta. Työtoimiston hoitajien mielestä "ylöspidolle" ei anneta täyttä arvoa, siihen nähden että miehiä on riittävästi lähtemään radankorjaustöihin 25 sentin tuntipalkalla ilman ylöspitoa.

Farmityöläisten puute ei rajotu yksistään Toronton työnvälitystoimiston piiriin, vaan Ontarion maanviljelysministeriön saamain tietojen mukaan on tuntuva puute koko maakunnassa. Palkat vain ovat miesten mielestä liian alhaiset, josta syystä monetkaan eivät suostu niillä palkoilla maalle lähtemään.

Näyttää siis siltä, että oikeastaan ei ole puutetta farmityöläisistä, vaan vika on palkoissa.

Hindenburg heittäytynyt tasavaltalaiseksi

Berliini. — "Sotamarski Hindenburg loi virkaan-astujaisissaan uuden Saksan ja hautasi vanhan", lepertelevät porvarilehdet yhdestä suusta, ihaillen tuota vanhaa soturia, joka "asettaa velvollisuuden oikeuden edelle" ja ottaa tasavallan perustuslaille vannomansa valan vakavalta kannalta. Ainakin on Hindenburgin avoin antautuminen "kansan tahdolle" suuresti hämmästyttänyt keljuja sosialistijohtajia, jotka kaiken aikaa ovat tasavallan ja kansanvallan varjossa pelanneet todellisen vallan luovuttamiseksi junkkerien ja suurkapitalistien käsiin.

Jäykkänä kuin kuvapatsas lausuili Hindenburg käsityksensä velvollisuudestaan tasavaltaa kohtaan, kun oli kerran suostunut rupeamaan sen presidentiksi — tuon tasavallan, jota hän niin sydämestään inhosi, että ennen vaalia ei suostunut edes sen nimeä mainitsemaan. Ei kukaan voinut epäillä hänen vilpittömyyttään, kun hän nyt selitti, kuinka "velvollisuus käy oikeuden edellä aina, eritoten hädän hetkellä, jolloin kaikkien täytyy seista yhden puolesta ja yhden kaikkien puolesta. Siinä mielessä eteenpäin jumalan avulla: valtiopäivät ja valtakunnan presidentti ovat yksi ja erottamaton, sillä molemmat ovat Saksan kansan tahdosta. Molemmissa ruumiistuu kansan suvereniteetti (korkein valtiovalta), joka on nykyisen perustuslakimme pohjana. Tämä on sen perustuslain syvällinen merkitys, jolle olen juhlallisesti vannonut uskollisuutta".

Valtiopäiväin istuntosalissa se "tasavalta" tuli vastaan. Tuskin oli Hindenburg noussut korokkeelle, valtiomiesten, kenraalien ja kaikenlaisten virkailijain ympäröimänä, korkeana ja mahtavana kuin torni, kun repaleinen ryhmä kommunistiedustajia nousi yhtenä miehenä ja huusi uhalla:

"Alas monarkistit! Eläköön neuvosto-tasavalta!"

Sitte he marssivat ulos salista, naureskellen.

Kun Hindenburg oli tehnyt säädetyn presidentinvalan, korotti valtiopäiväin puhemies, sosialisti Löbe, eläköön-huudon tasavallalle. Hindenburg huusi "eläköön", kohottaen kätensä jäykällä, äkkinäisellä sotilaan liikkeellä. Ja kaikki kunniamerkeissä kimaltelevat kenraalit sekä silkkipyttyiset hallitusmiehet ja puoluejohtajat yhtyivät tuohon huutoon, jonka kohottamisesta Berliinin kadulla poliisi vielä muutamaa viikkoa aikasemmin oli pahanpäiväisesti kurikoinut m. m. ent. presidentin Ebertin pojan.

Niin "tasavaltaiseksi" muutti nyt Hindenburg Saksan yhdellä sotilaallisella kädenliikkeellä!

TAAS SUURI SIIRTOLAISTEN SALAKULJETTAJA VANGITTU

Windsor, Ont. — Yhdysvaltain etsivät ovat Detroitissa vanginneet täällä asuvan Charles McCarthyn, jota he väittävät onnistuneimmaksi ulkolaisten salakuljettajaksi tällä osalla rajaa.

Detroitin piirin siirtolaistoimiston johtaja toht. P. L. Prentis kävi muutamia päiviä takaperin Windsorissa ja sattumalta tapasi McCarthyn, jolle hän ilmotti, että hänen vehkeitään oli pidetty silmällä, ja että jos hän vielä kerran yrittää tuoda ulkomaalaisia virran poikki, tulee se saattamaan hänet Leavenworthin vankilaan.

Mutta McCarthy yritti vielä kerran, ja joutui kiikkiin. Häntä vastaan on enemmän kuin puoli tusinaa vangitsemiskäskyjä. Viimeisten kuuden kuukauden aikana hänen sanotaan kuljettaneen rajan yli noin sata ulkomaalaista viikossa. Maksua hän on tavallisesti ottanut 30 dollaria nokasta, paitsi kiinalaisilta hän on ottanut 200 dollaria päästä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajalle persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Pommiräjähdys Sofiassa

Sofian hirmutapaus ei ole mikään tavallinen ilkityö.

Huhtikuun 15 p. murhattiin Sofiassa reservikenraali K. Georgijeff, joka oli «Kubret» nimisen sotilaallisen, maata todellisuudessa hallitsevan salaisen järjestön, päämies. Hautajaisten aikana seuraavana päivänä «Sveti Kral» tuomiokirkossa räjähti helvetinkone. Räjähdys oli hirmuinen. Tuomiokirkko melkein tuhoutui. Löydettiin yli 200 kuollutta ja 500 haavoittunutta.

Kuka on tehnyt tämän hirveän väkivallanteon, joka on isku maan virallisen hallituksen, professorien ja kenraalien hallituksen, sydämeen.

Isku on perin vaikea ja kauhu sangen valtava; siitä johtuukin hysteerinen sotahuuto «agraari-kommunisteja» vastaan. Koko mailman porvarillisella sanomalehdistöllä on jälleen tilaisuus suunnata hurja hyökkäys «veristä» bolshevismia, kommunismia vastaan. Bulgarian ostettu porvarillinen lehdistö ei tunne mitään rajoja raivossaan. Se ilmaisee hallitsevan luokan raivon ja kostonhalun. Tämä verinen kostonhimo suunnataan jälleen puolustuskyvyttömiä työläisiä ja talonpoikia vastaan. *Lukuisia murhia on jo tehty* Sofiassa ja koko maassa, kostoksi pommiräjähdyksestä. Porvarillinen lehdistö mainitsee näistä murhista «valitettavina tapauksina».

Nyt koko porvarillinen sanomisto valittaa joidenkin kenraalien, parlamentin jäsenten ja ylempien viranomaisten kohtaloa. Murhaajat itkevät: ne, jotka eivät vuodattaneet kyyneleitä tuomiokirkon raunioihin hautaantuneitten järjestäessä tuhansien työläisten ja talonpoikien joukkoteurastuksia. Itkeköön kiukkuaan nuo sanomalehtimiehet, professorit, kenraalit ja papit! Mutta koko mailman työläiset ja talonpojat täysin käsittävät, että tässä ei ole mitään ihmisyydelle ja sivistykselle tapahtunutta vahinkoa itkettävänä.

Nämä porvarillisen kulttuurin tukipylväät eivät itkeneet, vaan riemuitsivat voitosta, kun *kesäkuussa* 1923 *yli tuhannen talonpoikaa lahdattiin ja kun syyskuussa samana vuonna yli 10,000 työläistä, talonpoikaa ja henkisen vainion työläistä teurastettiin mitä raaimmalla tavalla.* Samaisessa tuomiokirkossa sen jälkeen juhlittiin «lain ja järjestyksen» voittoa ja valtion pelastumista.

Nuo 200 kuollutta eivät muodosta edes yhtä prosenttia niiden talonpoikain ja työläisten lukumäärästä, jotka on murhattu Tsankovin hallituksen 22 kuukautisen olemassaolon aikana. Tähän mennessä on Bulgarian kansa menettänyt *yli* 20,000 *uhria* taistelussaan Tsankovia vastaan, ollen niiden joukossa 2,000 opettajaa, asianajajaa, kansanedustajaa ja maaseutupappia.

Me emme kirjota näitä rivejä väittääksemme tuota pommitapahtumaa oikeutetuksi. Se ei kaipaa meidän siunaustamme, eikä kiroustamme. Me yritämme selittää sitä.

Sofiassa tapahtunut räjähdys on erottamattomasti yhdistettynä niihin lukemattomiin joukko- ja yksilömurhiin joita Tsankovin hallitus on keskeytymättä 22 kuukauden aikana suorittanut Bulgarian työtätekevän kansan vapautta ja olemassaoloa vastaan.

Kesä- ja syyskuu v. 1923 ja syyskuu v. 1924 olivat erityisiä joukkomurhien aikoja, jotka maksoivat Bulgarian kansalle melkein yhtä monta uhria kuin ensimäinen serbialais-bulgarialainen sota.

Poliittiset murhat tulivat aivan jokapäiväisiksi tapauksiksi: *Eritoten on kuluvan vuoden alusta alkaen suoritettu uusia murhia joka päivä.* Tammi-, helmi- ja maaliskuulla tapahtui murhia ja vangitsemisia alinomaa. Maaliskuun lopulla *vangittiin* 10–15 *päivän kuluessa yli* 1,000 *työläistä ja talonpoikaa.* Huhtikuu samoin käytettiin uusiin «paljastuksiin» ja murhiin.

Poliittisten vastustajien teurastaminen laillistutettiin väljentämällä lakia valtion turvallisuudesta ja poliisilailla.

Tässä tukahuttavassa työläisten ja talonpoikien murhien ja heidän taloudellisten ja valtiollisten järjestöjensä nujertamisen poliittisessa ilmapiirissä on laajojen kansankerrosten taloudellinen asema käynyt sietämättömäksi. Bulgarian Taloudellisten Yhdistyksen julkaisussa esitetään tilanne seuraavasti: Jos otaksutaan elinkustannukset vv. 1900—1910 olleen suhdeluvussa 100, niin elinkustannukset v. 1924 olivat 3,580 kertaa kalliimmat, tammikuussa 1925 4,230, ja helmikuussa 4,375 kertaa kalliimmat. Toisaalta ovat työläisten palkat laskeneet suhdeluvusta 100 v. 1913 aina 68:aan v. 1924 ja 64:ään v. 1925. Helmikuussa 1925 erään virkailijan todellinen palkka vastasi vain suhdelukua 32,2. Elinkustannuksien suhdelukua oli viime vuonna 3,572 ja tänä vuonna 4,375.

Poliittisesta ja taloudellisesta tilanteesta kirjottaa «Zname» huhtikuun 6 p:nä: «Inhimillinen kärsivällisyys ei ole katkeamaton. Hallituksen talouspolitiikka, mikäli sillä sellaista on, johtaa uusiin kärsimyksiin, yhä jatkuvaan elintapeitten hintain kohoamiseen; entä sitten?»

Huhtikuun alussa alkoi uusi hintain nousun hyöky. Kaupungeissa voi saada vain perin kehnoja Amerikasta tuotettuja jauhoja. Vielä tukalampi on tilanne poliittisen elämän alalla. *Kaikki työläisten sanomalehdet,* olivatpa ne ammatillisia tai valtiollisia, *ovat lakkautetut. Kaiken luontoiset kokoukset ovat kielletyt.* Painovapaus on poistettu työläisiltä ja talonpojilta, lisäksi on heiltä kielletty järjestymisvapaus, niin poliittisella ja ammatillisella kuin osuustoiminnallisellakin alalla. Heiltä on riistetty kaikki mahdollisuudet toimia asemansa parantamiseksi. Kaikkiin vastalauseihin tätä professorien hallituksen mielettömän taantumuksellista politiikkaa vastaan vastattiin heidän järjestöjensä suorittamilla petomaisilla murhilla.

Kaikki porvarilliset vastustuspuolueet ovat tuominneet tuon politiikan. Näitten puolueitten sanomalehdet varottavat Tsankovia jatkuvasti, että «hänen verisestä taantumuksestaan koituu vehkeilevien voimien entistään suurempi voimistuminen ja toimeliaisuus».

Sentähden kun kaikki muut taistelutavat ovat kielletyt, saamme kokea moisia hirmuisia tapauksia. Pommiräjähdys oli hirveä, samoin kuin ne syytkin, jotka johtivat siihen. «Miten kauhistuttavasti onkaan Tsankovin hallituksen pitänyt menetellä, nostattaakseen vastaansa noin alkuvoimaisen ja epäinhimillisen raivon?» kirjotti sellainenkin lehti kuin Wienin «Arbeiter Zeitung» huhtikuun 18 p:nä.

Kuka pani toimeen tämän pommiräjähdyksen? Se ei ole minkään puolueen työtä. Koko väestö on taistelussa veristä taantumusta vastaan. Kostonhalu voi saada näin kauhean muodon ilmastakseen vihansa nykyisiä vallanpitäjiä vastaan. Ehkäpä se oli mieletön teko. Mutta koska Bulgarian sivistyneet vallanpitäjät ovat alentuneet suorittamaan mielettömiä tekoja, on kansalla oikeus vastata samalla mitalla.

Jos Bulgarian vallassaolijat luopuvat mielettömästä politiikastaan, niin sellaiset järjettömät teot kuin Sofian räjähdys, tulevaisuudessa loppuvat. — I. P. C.

Rajotuksia muille — ei itselle

Genevessä, Sveitsissä, parhaillaan istuvan Asekauppa-konferenssin sotilasvaliokunnassa on syntynyt erittäin kuvaava kiista siitä, mitkä ovat sotatarpeita, mitkä ei. Siinä on sama juttu esillä, mikä kaikki aseistariisumisneuvottelutkin tähän mennessä on saattanut tehottomiksi: jokainen soisi *toisten* riisuvan aseensa, mutta ei *itse* siihen mitenkään näe voivansa suostua.

Mainitun valiokunnan oli laadittava luettelo kaikesta siitä, mitä tarkotetaan niillä «aseilla, ammukkeilla ja sotatarpeilla», joiden vientiä toisiin maihin aiotaan rajottaa. Britannia, Japani ja Italia vaativat luettelosta jätettäväksi pois sotalaivat, vedenalaiset, laivastoammukkeet, ilmalaivat, lentokoneet ja «tänkit». Tuota vaatimusta ankarasti vastustivat Ranska ja Norja. Skandinavian maitten puolesta herra Lange sanoi, että konferenssissa osallisina olevain valtojen olisi pikemminkin koetettava tuota luetteloa lujittaa kuin heikentää.

Hän sanoi, että valiokunnan on kertakaikkiaan päätettävä, onko kaikki aseet, ammukkeet ja sotatarpeet otettava luetteloon, vaiko heitettävä koko luetteloiminen hiiteen ja jätettävä vapaa valta itsekullakin aselajia valmistavalle maalle käydä kauppaa niillä sotatarpeilla kuin sen edut vaativat.

Tästä kyllä arvattiin kiistan nousevan, sillä brittiläiset olivat jo omassa konferenssin työohjelma-ehdotuksessaan jättäneet rajotusten ulkopuolelle sotalaivat sekä yksinomaan sotatarkotuksia varten valmistetut ilmalaivat, lentokoneet ja vesitasot ynnä tänkit ja panssaroidut vaunut.

Vähäisellä äänten enemmistöllä voitti Britannian ehdotus valiokunnassa, kaikesta vastustuksesta huolimatta.

Niin tuli tässä, samaten kuin opiumikonferenssissakin, brittiläinen ulkokullattu itsekkyys sangen räikeästi paljastetuksi.

Ranskan vuoro

Nyt saavat ranskalaiset koetella voimiaan marokkolaisten riff-heimojen kanssa. Useampia vuosia on heidän johtajansa Abd-el-Krim ahdistellut espanjalaisia heidän alueellaan Marokon pohjoisrannikolla. Saatettuaan espanjalaiset häviölle, niin että he sen itsekin tunnustavat, ja ajettuaan ne hyvin kapealle Välimeren rantakaistaleelle, on hän nyt kääntynyt Ranskan suojelusaluetta vastaan Marokon eteläosassa. Ranska, jonka hallussa ovat laajat Algierin ja Tunisin alueet Marokon itäpuolella, on tietysti monta vertaa voimakkaampi vastustaja kuin Espanja. Maurilaiset ovat kuitenkin niin hyvässä asemassa ja niin harjaantuneita taistelemaan vaikeapääsyisissä vuoristoissaan, että Abd-el-Krim toivonee saavansa heiltä tingityksi joitakin etuja. Sillä joka tapauksessa tulee sota Ranskalle ylen kalliiksi, jos se pääsee jatkumaan pitkälliseksi. Ranskan raha-asiat eivät ole nykyään siinä kunnossa, että kannattaisi kauan pitää 100,000 miehen armeijaa sotajalalla.

Ranskalaiset eivät ole turvatut riffien hyökkäyksiltä, jos eivät saa hävitetyksi näiden turvapaikkoja maan sisäosassa. Mutta ne ovat nimellisesti Espanjan suojelusalueella, ja sekä Espanja että varsinkin Englanti katsoisivat karsaasti, jos ranskalaiset sinne tunkeutuisivat. Sieltä Abd-el-Krim voi aina lähettää partiojoukkoja ranskalaiselle alueelle, jos ei hänen kanssaan päästä sovintoon.

Tässäkin yksi esimerkki mailman «alempain rotujen» alkavasta noususta valkoisia sortajiaan vastaan.

Porcupinen Miners Union puolesta

Porcupinen Miners Unio on pidettävä yllä keinolla millä hyvään. Joukkojen keskuudessa vallalla olevan välinpitämättömyyden tähden on olemassa se vaara, että parhaimmatkin eturivien taistelijat antavat periksi epätoivolle.

Työläisten mieliä raskauttaa vallalla oleva työttömyys ja kamala pelko työpaikkansa menettämisestä.

Mutta vielä kerran koittaa työläisten päivä.

Timminsin työläisten vappukulkuetta pitivät kaivoskorporatsionin kätyrit tarkasti silmällä. Jos kulkuetta ei olisi ollut, olisivat korporatsionin herrat lyöneet tyytyväisyydellä rintaansa, ja työläisten itseluottamus laskenut entistään alemmaksi.

Mutta noiden satojen kaivostyöläisten, heidän vaimojensa ja lastensa järjestyneiden rivien, jotka pelottoman innostuksen täyttäminä kulkivat — vallankumouksellisia lauluja laulaen — kapitalistien omaisuuksien ohitse, pitäisi työläisten keskuudessa herättää uutta itseluottamusta synkimmänkin tilanteen vallitessa.

Kaivosporhot olisivat varmaan mielissään nähdessään Porcupinen Miners Union lopettavan toimintansa, kuolevan. Mutta niin ei saa tapahtua.

Samaten muutamat i. w. w:läiset, jotka pelastusarmeijan metoodeja käyttäen koettavat omia rumpujaan päristää, halusta näkisivät Miners Union lopettavan toimintansa.

Saalislintujen tai shakaalin tavoin aprikoivat nuo tuplajuulaiset jonkun onnettomuuden tuhoavan Miners Union, että he sitten saavat astua sen tilalle oman "epäjärjestyksensä" kanssa.

Kaivosporhot katselevat hyvillä mielin sitä hajotustyötä, jota i. w. w:läiset tekevät työläisten keskuudessa. Sillä niin kauan kuin työläiset riitelevät keskenään, tietävät pomot heidän olevan kykenemättömiä taistelemaan luokkaetujensa puolesta.

Porcupinen Miners Union täytyy tehdä loppu i. w. w:läisten tekemästä hajotustyöstä. Sen on ryhdyttävä tarmokkaampiin, hyökkäävämpiin toimenpiteisiin.

Porcupinen Miners Unio on pidettävä voimassa keinoilla millä hyvään. Jäsenlukua on kohotettava. Uusia jäseniä on hankittava. Jäsenistö on täytettävä taisteluhengellä. Tuplajuulaisten valheet ja narraukset on paljastettava.

Ja sitten käsiksi riistäjäimme liikevoittoihin.

Lakkovartiointi vihdoinkin alkanut

Vihdoinkin viimein on 26 piirin paikallisuniot saaneet lakkovartiointi oikeuden piirin presidentiltä MacLeodilta.

Kyllä oli aikakin. Sen olisi pitänyt tapahtua jo aikoja sitten.

Jos lakko hävitään, johtuu se siitä seikasta, että kapitalistiset elementit ovat harkitulla tavallaan päässeet lakonjohtoon MacLeodin toimeenpanevan komitean välityksellä.

Se seikka, että lakon passiiviseen luonteeseen ja "yleisellä mielipiteellä" leikkimiseen on suurelta osalta vaikuttanut konservatiivinen asioitsija ja politikoitsija Harrington, on julkisena salaisuutena kaikkialla.

Puolueensa etuja silmällä pitäen on Harrington johtanut kaivosmiehet umpikujaan, josta he nyt koettavat lakkovartioimisen avulla pyrkiä pois.

Lakon on kehuttu olleen sataprosenttisen. Mutta niin ei ole asian laita.

Mutta mikäli Besco on kyseessä, on se ollut sadan prosentin sulku. Sillä aikaa kuin union tp. komitea antoi Bescon pitää rikkureita työssä, alkoi Besco toimimaan entistään ruokottomammalla ja pätevämmällä tavalla.

Besco on valmistautunut tekemään ilkeimpänsä. Se pyrkii murskaamaan kaivosmiesten järjestön täydelleen.

Armstrongin hallitus on puukottanut kaivosmiehiä takaapäin. Se on valmistanut Orjalain, pakottaakseen kaivosmiehet kumartamaan sovintolautakunnalle, ja hyväksymään. Orjlain mukaan toimivan lautakunnan sovintoehdot.

Ja tuon hallituksen on MacLeod ylistänyt olevan myötätuntoisen kaivosmiesten taistelulle.

Kaivosmiesten osuuskauppoja on saboteerattu. Hätäapurahoilla ei ole niistä ostettu tavaraa yhdenkään sentin arvosta. Niillä on ostettu tavaraa ainoastaan sellaisista yksityisten kaupoista, joiden omistajat ovat kaivosmiehille vihamielisiä.

Onpa todella jo aika lopettaa työntekomahdollisuus noilta kurjilta karvajaloilta, joita Besco pitää omaisuuksiensa suojelijoina.

Lakko sataprosenttiseksi.

The Worker.

Tekopyhyys rypee sukurutsausvuoteellaan

(Härkä tunsi omistajansa ja aasi isäntänsä seimen.)

"Canadassa edelleenkin tarvitaan sotavoimaa — taistelemaan Canadan vihollisia, **kuten bolshevismia** y. m. vastaan." Siten raportteerasivat kapitalistiset lehdet äskettäin Torontossa pidetystä kokouksesta, jossa juhlittiin Ypresin taistelun muistolle, jossa tuhansia työläisiä teurastettiin sentähden, että liittolaisten rosvojoukko saisi yksinoikeuden maailman riistämiseen.

Torontossa pidetty kokous oli ainoastaan yksi niistä monista samanlaisista, joita pidettiin kautta Canadan. Ja kuten tapana sellaisissa liikuttavissa, surmattujen työläisten muistoksi pidetyissä juhlatilaisuuksissa, oli tilaisuuteen juhlapuhujiksi hankittu "sotaurhoja", poroporvareita, ja välttämättömiä "hengenmiehiä." Torontossa oli pääpuhujana Sir Arthur Currie, ja lisäksi kaksi taivaan lähettiä — ja porvariston propagandistia nim. pastori F. Williams ja sotilasmajuri, pastori Hingston.

Pari onnettomuutta

Valhejuhlien paraatti oli hyvin järjestetty, joten siinä ei suurempia onnettomuuksia sattunut, lukuunottamatta kahta pikku tyttö poloista, Girl Guide-nimisen militaristijärjestön jäsentä, jotka pyörtyivät toimittaessaan kulkueen johdossa olevien petojen heille määräämää propagandatehtävää.

Tilaisuudessa pappien pitämät puheet olivat sisällöltään, kuten tavallista, ilettävää sekasotkua liikuttavasta tunteellisuudesta, tekopyhyydestä ja "kaikkein suurimmasta uhrauksesta", jota luonnollisesti työläisiltä vaaditaan yhä enemmän ja enemmän, sekä huomattavassa määrässä isänmaallista lokaa. Isä Hingstonin puheessa oli erittäin militaristinen sävy, kehottaen olemaan varoillaan työväenluokan kapinoimismahdollisuuden tähden. Hän sanoi: "On ehdottomasti välttämätöntä, että me yhteisvoimin taistelemme bolshevismin salakavalia menetelmiä vastaan, ja muistamme ettei se rajotu yksinomaan Venäjään, vaan uhkaa myös Canadaa. Vastapainoksi tuolle uudelle vaaralle täytyy Canadan sotilaitten ja niiden, joilla vielä on oikea kurssi, seisoa yhtenä miehenä. **Yhtenäisyyden tarve on nykyään suurempi kuin se on koskaan ollut.**"

Pappi Williams taasen oli ujostelemattomalla tuulella. Hän oli nähtävästi liiaksi huolissaan siitä, ettei vaan epäonnistuisi palkkaajainsa mielen tyydyttämisessä. Hän koetti puhua sotaa vastaan, mutta joutui hullunkurisiin sekasotkuihin. Sanoi olevansa sotaa vastaan yleensä, mutta ei sotaa vastaan erikoisesti. Hän kannatti viimeistä sotaa, ja tulee myös kannattamaan seuraavaa sotaa, ellei se ole LUOKKASOTA, jonka sattuessa hänestä tulee pasifisti, tai taistelee työläisten vastaisella puolella barrikaadeja. Puheessaan hän ylisti pasifismia, ja jo seuraavassa hengenvedossa julisti, että pasifismi, jos sillä tarkotetaan "rauhaa mistä hinnasta hyvänsä", on "kalpea kasvoinen ja heikkoverinen oppi." Hän kiitti jumalaa siitä, että vielä on olemassa sellaisia asioita, joiden puolesta kannattaa kuolla, vaikkapa emme ole huomannut hänen päättäneen itse niiden puolesta kuolla — työläisten pitäisi panna sellaiset teoriat täytäntöön . . .

Kuten ylempänä jo mainittiin oli juhlapuhujana Sir Arthur Currie, entinen sotilaspäällikkö ja nykyään porvarillisen valistuslaitoksen, McGill-yliopiston hoitaja. Hän jutteli jokapäiväisellä, laimealla tavalla asioista.

Tilaisuudessa oli todellinen yhteisrintama nähtävissämme. Melkein kaikista porvarisluokan propagandajärjestöistä oli puhujalavalla edustajia — pappeja, piispoja, meri- ja maaväen upseereja, politiikkoja, pelastusarmeijalaisia, partiopoikia ja -tyttöjä ja muita porvarillisia rähjääjiä, jotka koettavat saada kärsänsä lihapatoihin.

Samaan aikaan tuhannet niistä onnettomista työläisistä, jotka olivat jääneet henkiin europalaisessa suurteurastuksessa, harhailivat työttöminä ja kodittomina kaduilla. He taistelivat tehdäkseen kapitalistisen maailman turvalliseksi paikaksi edellämainitunlaisille kokoomukselle levittää heidän tuhoisia oppejaan, ja nyt ovat elävinä todistuskappaleina siitä, kuinka narrimaista oli uskoa moisten tekopyhäin keljujen valheita, jotka tahrasivat kokouksen puhujalavan juhliakseen työläisten narraamistaan kapitalismin kaikkein suurimman saavutuksen — 1914–18 imperialistisen teurastuksen — aikana.

Todellakin: **"Tuntematon sotilas on saanut muistopatsaansa; hirttämätön saalistaja nauraa.**

Ranskan vankilaolot

Yleensä on tunnettua, että vankilaolot Ranskassa eivät ole juuri parhaimpia. Ranskan vankiloiden oloista saa jonkunlaisen kuvan erään kirjasen välityksin, jonka asiasta on julkaissut Andre Marty. Kuten lukijat muistavat, oli Marty yksi niitä Ranskan Mustallamerellä olleen laivaston matruuseja, joka nousi kapinaan sen johdosta, että sikäläinen laivue sai määräyksen pommittaa Odessaa ja siten valmistaa tukikohdan valkokaartilaisten hyökkäykselle Ukrainaan. Kapina kuitenkin kukistettiin ja kapinoitsijat pistettiin vankeuteen. Andre Marty tuomittiin myöhemmin 20 vuodeksi kuritushuoneeseen. Tuomio herätti ääretöntä suuttumusta Ranskan ja muidenkin maiden työläisten keskuudessa ja vasta sen jälkeen, kun eri maakunnat useita kertoja olivat valinneet Martyn Ranskan parlamentin jäseneksi, katsoi hallitus itsensä pakoitetuksi armahtamaan hänet. Siihen mennessä oli Marty jo ehtinyt viettää kuitenkin 4 ½ vuotta vankeudessa uskomattomia kidutuksia kärsien, jotka huononsivat hänen terveyttään. Hänen kuritushuonekokemuksensa julkaistiin ensi aluksi sanomalehtikirjoituksina, mutta ilmestyivät sittemmin kirjana.

Johdonmukaisuudella ja selvyydellä osoittaa Marty kirjassaan, että vankien kohtelu ei itse asiassa tähtäydy siihen, että vankilaan tuomittu jotenkin joutuisi täten sovittamaan rikostaan, vaan että pikemminkin on kysymys hankkia kapitalistiselle yhteiskunnalle työvoimaa halvimmalla tavalla.

Vankien epäinhimillinen kohtelu alkaa jo heitä kuljetettaessa. Kuljetus tapahtuu samanlaisissa sellivaunuissa kuin sotilaiden maailmansodan aikana. Näissä pitää heidän istua niin ahtaudessa, että he tuskin kykenevät itseään liikuttamaan. Kädet ja jalat puutuneina saavat he olla vaunussa jopa neljä tai viisikin vuorokautta. Sen lisäksi saavat he kärsiä janoa melkein mielipuolisuuteen asti. Luonnollisten tarpeittensa tyydyttäminen saa tapahtua vain määrättyinä aikoina, ja nämä määrää vankiviranomainen.

Kuolemanväsyneet vangit, joilla ei ole mitään rahavaroja, millä maksaa, eivät pääse ikinä sairaalaan. Väärennyksiä tehneet pankkitirehtöörit ja heidän kaltaisensa sitävastoin voivat ilman vaikeuksia saada todisteen, että he ovat kykenemättömiä kuljetukseen.

Ranskan jokaisen vankilan yläpuolella saa lukea tunnetun lauselman: Vapaus, veljeys ja tasa-arvo. Miten häikäilemätöntä ilveilyä! Alusta alkaen on kaikki järjestetty siten, että vanki on pakoitettu sulkeutumaan kokonaan itseensä. Mikä pieni esine hyvänsä, joka voi hänelle muistuttaa perheestä tai muusta maailmasta, riistetään häneltä ilman epäilystä. Kaikkien vankien tulee pitää karkeita vangin vaatteita, ainoastaan eräässä vankilassa puetaan he jonkinlaiseen sotilasunivormuun.

Mitä sitten tulee vankien työn jakamiseen, noudatetaan siinä samaa järjestelmää kuin ulkopuolella vankilan, kapitalistisessa yhteiskunnassa. Se jolla on suosituksia, saa aina kevyempää työtä, ja kirjoitustyötä tai pääsee sairaanhoitajaksi j.n.e. Ainoastaan poliittiset ja sotilasvangit eivät ole velvoitettuja työhön, mutta jos he tahtovat pysyä oikeuksissaan tai kieltäytyvät kärsimästä veristä vääryyttä, on heillä aina odotettavissa rangaistuksia. Muunmuassa kielletään heiltä oikeus ostaa omilla rahoillaan ruokaa ulkoapäin vankilan laihan ruuan lisäksi. Todellisuudessa on asianlaita myöskin siten, että poliittisetkin ovat pakoitettuja tekemään työtä välttääkseen suoranaisen nälkäkuoleman.

Ranskalaisissa vankiloissa ovat muodissa kaikki vanhentuneet vankilaohjesäännöt. Kukaan ei saa puhua toisen kanssa työn aikana. Kiellettyä on myöskin päänsä kohottaminen, sekä ruumiinsa käänteleminen enemmän kuin tarpeen työssä. Näiden sääntöjen rikkomisesta rangaistaan sangen ankarasti. Sairaat, jotka eivät voi seurata ankaraa työtahtia, joutuvat ilkeän parjauksen alaiseksi. Muutenkin on kohtelu kokonaan epäinhimillistä. Yleisemmin kysymykseentuleva työ vankiloissa on nappien valmistaminen. Näitä valmistetaan simpukankuorista. Nappeja valmistettaessa syntyvä tomu on mahdollisimman vaarallista hengitykselle. Ilmanvaihtovälineet eivät täytä tehtäväänsä. On helposti ymmärrettävää edelläolevan nojalla, miksi aina kaikki nuoret vangit lähetetään tähän työhön. Kaikki vangit, jotka ovat sosialisteja, lähetetään samoin näihin kuolemanpasiin. Tästä johtuu myöskin, että kuolevaisuus on vankiloissa sangen suuri.

Port Arthurin uutisia

Nuorisotoiminnasta ei näy vain tulevan sen valmiimpaa, vaikka osasto jo valitsi henkilöt sitä varten, että heidän pitäisi olla avustamassa toiminnan herättämisessä. Niin tärkeä kuin nuoriso-osaston järjestäminen täällä olisikin, niin aina vain huomataan siinä myös hankaluuksia. — Mutta kerta kaikkiaan nyt kuin osasto kokouksessaan päätti, että olisi kaikesta huolimatta järjestettävä nuoriso-osasto toimintaan, niin pitäisi myös koettaa ottaa askeleita toiminnan alkamiseen. Yhtenä helpottavana puolena on se, että nykyään on jo osastomme jäsenenä niin suuri joukko alle kahdeksantoista ikäisiä, että olisi helppo yksistään näistä saada pohjajoukko nuoriso-osastoomme ja lasten osastossamme on suuri joukko siinä iässä, jotka voitaisiin siirtää nuoriso-osaston jäsenyyteen. Siten voitaisiin heidän toimintansa saada enempi - heitä itseänsäkin mukaansa tempaavammaksi, jos voitaisiin saada heidät nuoriso-osastossa toimintaan. Muussa tapauksessa tulevat he kuitenkin pian jäämään pois lasten osastosta, sillä heitä ei huvita kauan enään yksinään lapsien keskuudessakaan toimia, vaikka välillisesti voisivat ollakin lasten osaston ohjaajia. Mitä taasen tulee haalimme ahtauteen, niin voitaisiin se kai jollakin tavalla näin kesäaikana ainakin järjestää, joten sekään puoli ei saisi olla esteenä, joka tähän asti on aina huomattu suurimmaksi esteeksi. Kesäaikana voisi nuoriso-osasto panna toimeen kaikenlaisia ulkoilmatilaisuuksia, jotka olisivat mukaansa tempaavia, sillä silloin olisi heille paikka minne he yhtenäisinä menisivät ja samalla myös yhtenäisinä toimisivat.

Nuoriso-osastolla olisi nykyään paljon tehtäviä Arthurissa, samoin kuin kaikkialla muuallakin. Me tiedämme että suuri joukko meidän nuorisostamme on canadalaissyntyistä sekä kanssakäymisessä muissa syntyisten canadalaisten kanssa, joten nyt jäisi meidän nuoriso-osastollemme suuri työ heidän keskuudessaan tehdä kasvatustyötä. Porvarillisissa nuorisoklubeissa joihin houkutellaan paljon työläisnuorisoakin, voisivat meidän nuoriso-osastolaisemme selostaa elämänkysymyksiä vallankumouksellisten työläisten näkökannalta sellaisenaan minä ne ilmenevät eikä salattuna kuten porvareiden järjestämät nuorisoklubit tekevät. Niissä nuorisolta, kokonaisuudessaan salataan nykyisen järjestelmän todellinen puoli, kaikki se puute ja kärsimykset, jotka työväenluokalla on, ovat muka vain yksilöllisiä ohimeneviä ilmiöitä. Porvarilliset nuorisoklubit selostavat nuorisolle kaikki asiat isänmaallisuushengen merkeissä, jonka edestä täytyy vaikka taistella. Meidän nuoriso-osastolaisemme voisivat selostaa, että sellaista isänmaata ei meillä ole, sillä omistavalla luokalla on isänmaa, sekä samalla myöskin taistelut ja sodat mitkä on taisteltu ja taistellaan ovat muutamien yksilöiden hyvinvoinnin puolesta, eikä työläisten vapauden puolesta. Meidän kannattaa taistelle ainoastaan silloin kuin on kysymys kommunistisen yhteiskunnan puolesta taiselusta. Näitä kaikkia ja lukemattomia muita kysymyksiä olisi meidän nuoriso-osastollamme tehtävänä silloin kuin heidän toimintansa olisi järjestetynä.

Koska Port Arthur on ruvennut kerta kuuluisuutta saamaan, niin se saa sitä melkein nyt kaikkialla. Nyt on taasen kohdannut Arthuria tällainen kuuluisuutta herättävä retki, nimittäin Arthurin naiskuoro on Winnipegissä suoriutunut ensimäisenä, samoin kuin luistelijamme talvella. Aina vain lisää palkintoja Arthuriin, joka sillä tavalla tekee itsensä muutenkin kuuluisaksi

eikä ainoastaan työttömyydellä joka ei näytä olevan ohimenevää Artharissa.

Linna rakennuksesta taasen tietää lehti kertoa, että rakennuslupa on jo annettu ja rakennusta nyt viimeinkin aletaan tekemään. Rakennuksella pitäisi olla jo elokuun loppupuolella katto päällä. Saa nyt nähdä tuleeko tästä vieläkään mitään sen valmiimpaa, vain ilmotetaanko tätä vain sentähden, että voidaan saada aina suurempia joukkoja tätä työtä vartomaan.

Kupletit ovat aina niitä, jotka pitävät yleisöä hauskalla tuulella, vaikka ikäväkin toisinaan painaisi. Kuin kuulee jonkun mehevän kupletin, niin väkisinkin menee suu hymyyn. Tällaisen murheenajan on näytelmäseura huomannut olevan nykyään ja sentähden onkin se järjestänyt ensi maanantai-illaksi repäsevät kupletti-iltamat. Ensin laulellaan kupletteja, joita tulee olemaan kaikilta entisiltä kuplettimestareilta ja mahdollisilta uusilta, joita vain kaupungissa siihen aikaan oleskelee. Sitten kuin kuplettien laulaminen loppuu, aletaan tanssimaan, joten aina vain hauskaa hauskan päälle. Kukaan ei siis unohda maanantaita t.k. 18 päivää.

$10,000 veroina pitää maksaa William viinikomppania, ilmottaa maakunnan rahainhoitokomitea. — Komppania on valmistanut yhteensä 20 tuhatta gallonaa viiniä viimeisen vuoden aikana, joka kaikki on myyty kaksoiskaupunkeihin ja ympäristöön. Kaunis summa yhden vuoden ajaksi.

Metsävalkea kaupungissa. Harvoin ehkä tapahtuu että metsävalkea on kaupungissa, mutta kuitenkin on se totta. Maanantaina iltapäivällä riehui metsävalkea Court ja Algoma katujen välillä, polttaen koko metsän yhden kadun väliltä. Palokunnalla oli täysi työ ennenkuin sai valkean valtansa alle. Metsäpaloja voi siis tapahtua järjestetyssä kaupungissakin. — J.

Eri paikkakunnilta

CONMEE, ONT.

Kylmiä tuulia näkyy vain pitkittävän niin ettei tälle farmariraukalle ole maastansa juuri mitään toivoa. Ja vähätpä tästä, farmarista, onhan kantofarmari vain alempi aste ihmisestä, mutta kuin luontoikään kuin kiusalla lyö laimin pitää huolta "luonto-kappaleistaan" (tarkoitan kotieläimiä) niin se alkaa käydä harmiksi. Mutta kun ei orasta, niin ei orasta heinä.

Mutta kylläpä on vain orastanut meidän arpajaisvoittomme. Niitä on kasvanut oikein suuria ja komeita ja sitten niin paljon että oikein pahaa tekee, kuin voittojen arvo nousee yli myytävien arpalippujen hinnan. Mutta menkööt! Mitäpä me tuosta kerjuutavarasta surkeilemme.

Siis lauantai-iltana t.k. 23. p. jokainen toveri tästä piiristä Conmeen haalille, niin kuin yksi mies. Kaikille on jotakin hyvää tulevaa.

Saku.

CREIGHTON MINE, ONT.

Iloiset kuutamotanssit on haalillamme tänä iltana (lauantaina). Kello 8.30 aletaan. Hyvä soitto. Liput 25c. Sinne mennään.

Vierailunäytännön tulevat Long Laken osaston näyttelijät antamaan Creightossa huomenna, sunnuntaina t. k. 17 päivänä kello 8.30 illalla, esittäen mitä hassunkurisimman huvinäytelmä "Salainen säiliö" kolmessa näytöksessä. Muistakaapas creightolaiset saapua katsomaan tätä kappaletta, sillä siten osoitamme myötätuntoisuutta vierailijoita kohtaan. Lippujen hinnat 50c.

"Eläviä kuvia" tuo ennen kuulumattoman hauska huvinäytelmä esitetään osastomme näyttämöllä lauantaina toukokuun 23 päivänä. Silloin taasen varmaan on talomme tupaten täysi katsojia, sillä eihän kukaan raski jättää sitä näkemättä.

Sudburyn osaston laulajat ja soittajat antoivat konsertin talollamme viime sunnuntaina. Kuulemani mukaan oli heidän ohjelmansa valittua ja mitä tulee sen suoritukseen, olivat he siinä onnistuneet mainiosti. Yleisö oli täysin tyytyväinen esityksiin. Tervetuloa toistekin!

Näytelmäseuramme teki onnistuneen vierailumatkan Long Laken osaston haalille viime sunnuntaina, esittäen Kaarlo Halmeen kirjottaman murhenäytelmän "Murtuneita" täydelle katsomolle. En voi muuta kuin kiittää suuresta osanotosta ja samalla lausun kiitokset Long Laken osastolle heidän myötätuntoistaan meitä kohtaan ja myös niille, jotka tavalla tai toisella meitä avustivat. — Juhani.

FINLAND, ONT.

Kokouksessa tämän kuun 3 päivänä oli esillä paljon asioita, joista vain mainitsen muutaman. Keskusteltiin lasten sunnuntaikoulun perustamisesta ja päätökseksi tuli, että aletaan pitämään koulua. Valittiin opettajat, jotka huolehtivat sen alkamisesta. Ottakaapa lasten vanhemmat tämä asia vakavalta kannalta harkittavaksenne, että lähetätte lapsenne kouluun. Ajatelkaa että meidän lapsistamme on nouseva se sukupolvi, joka ottaa meidän paikkamme luokkataistelurintamalla kun meistä aika jättää. Siis meidän tulisi kaikella muotoa saada heidän päähänsä istutettua kommunismin siemeniä ja tehdä heille tunnetuksi luokkataistelun luonne ja merkitys, että heistä kasvaisi tietoisia rivimiehiä ja -naisia luokkataistelurintamalle, taistelussa kapitalistista sorto- ja riistoluokkaa vastaan.

Keskusteltiin New Finlandista tulleesta kirjeestä, joka oli jo esillä edellisessä kokouksessa, ja jossa pyydettiin lainaa haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi, vaan ei voitu lainaa myöntää, syynä ollen varojen vähyys. Keräyslista, joka tuli saman kirjeen yhteydessä, otettiin huomioon ja keräämään valittiin J. Hill.

Vappua, tuota kansainvälistä työläisten juhlaa juhlittiin 1 päivänä tätä kuuta kauniin ilman vallitessa. Vaan siitä huolimatta oli yleisö saapunut harvalukuisena juhlimaan. Päivän ohjelmasta mainitsen: A. T. Hill puhui selostain vappujuhlan merkitystä, että missä mielessä maailman työläiset kokoontuvat juhlimaan yllämainittuna päivänä.

Ikävä tapaturma sattui täällä huhtikuun 22 päivänä W. Matikan 3-vuoden vanhalle pojalle. Matikat olivat polttaneet siiterin kuoria, kooten ison kasan niitä palamaan, tuli ollen siinä jo useamman päivänvän kytemässä. Ja niin tuo poikanen oli kenenkään huomaamatta mennyt tuon valkean ympärille ja kaatunut sinne. Huudon kuultua oli äiti rientänyt pelastamaan, vaan poika oli jo ehtinyt palaa niin pahasti että sairaalaan vietyä oli siellä hyvin arveluttavassa tilassa. Nyt hän on paranemaan päin, mutta ottanee pitkän ajan, ennenkuin haavat paranevat.

Ikävä sattuma pojalle, sillä siitä jää kamalat arvet muistoksi, sillä kasvot, kädet ja rinnat ovat niin pahoin palaneet. — A. P.

ROSE GROVE, ONT.

Osaston työkokoukseen t. k. 10 p:nä oli saapunut yleisöä oikein runsaasti, joka onkin ilahduttava ilmiö. Saapukaapa toverit vastakin ja tuokaa mukananne sellaisetkin osaston jäsenet, joilla ei ole tapana usein käydä osaston työkokouksissa.

Koejäsenenä osastoon hyväksyttiin Mrs. Alanko ja kunniajäseniksi toveri Daavid Poki, ja hänen puolisonsa. Luettiin keskusviraston kirjelmä ja joukko muita kirjeitä, jotka eivät antaneet aihetta pitempiin keskusteluihin.

Osa paikkakunnalla olleista keräyslistoista tov. J. Koivulan hyväksi tilitettiin, nousten yhteinen summa $27.25.

Iltamat päätettiin pitää tov. J. Koivulan hyväksi 16 pnä tätä kuuta. Ja osaston lainakirjaston hyväksi t. k. 23 p. Muistakaapa saapua oikein joukolla molempiin iltamatilaisuuksiin.

Valittiin ehdokkaat johtokuntaan tulevan puolivuoden ajalle, ja tulee ensi työkokouksessa toimitettavaksi äänestys.

Täällä on toiminut "kehitysseurakin". Mutta osanotto on ollut hämmästyttävän laimea. En tiedä osottaako se suurta tietoisuutta vai tietämättömyyttä, että sinne ei viitsi tulla kun harvat yksilöt. Mutta mikäli minusta näyttää, niin tämänkin seudun kehittämisessä olisi vielä paljo työtä. Kehitysseuran kokoukset ovat joka kuukauden neljäs sunnuntai kello yksi päivällä järjestön haalilla. — Raportteri.

HUTILOIMALLA TEHTY HELVETTI

Yleisö on ollut hyvin innostunut erään amerikalaisen filmiyhtiön esitykseen Danten "Helvetistä". Mutta arvostelijat ovat kuitenkin tehneet vakavia muistutuksia kappaleen näyttämöllepanoa vastaan. Erityisesti huomauttavat he siitä "epäkohdasta", että helvetti on tupaten täynnä nuoria, sorjia ja kauniita naisia — kaikki valkoista rotua. Ei ainoatakaan vaimonpuolta Kiinasta, Japanista, Afrikasta tai Intiasta, ja nyt kysyvät arvostelijat, miksi muilta kuin valkoisilta naisilta on pääsy helvettiin kielletty.

Tuntuu siltä, etteivät nuo arvostelijat vielä ole selvillä siitä, mitä filmi on. Filmi on mahdollisimman epätodellinen kuva todellisuudesta — ja amerikalaiset filminäyttämöjen ohjaajat ovat onnistuneet pääsemään sangen pitkälle siihen suuntaan.

On silloin meidän kevät

Kirj. *M. Rutanen.*

Kun huolt' ei huomisesta sydän tunne,
ei värjy kansa raukka kyynelin;
ja aikaan saavuttu on siihen, kunne
ain, ihmismieli pyrkii aatoksin.
— On silloin kevät, kevät köyhälistön,
se uuden luomistyön on: TOUKOKUU!

Kun alhaalla ei ihmisaatos mataa
ja voitettu on ajan hämäryys;
kun elo rientää rauhallista rataa
ja miljoonia sitoo yhteisyys.
— On silloin kevät, kevät köyhälistön,
on silloin meidän suuri sunnuntai!

Kun vapaa ihminen on sorrannasta,
ei isät kiroo synnyinpäiviään;
ei äidin poskipäitä kyynel kasta,
ei ajan kirot tahri pyhintään.
— On silloin kevät, kevät köyhälistön,
sen kera ihminenkin uudistuu!

Kun nuoruus hymyilevä vapahana
luo uutta uskoa ja — elämää;
kun pienten syömiä ei rikkaan mana
saa riiston alttarilla synkistää.
— On silloin kevät, kevät köyhälistön,
jost' ajan Latsarukset unelmoi!

Kun onnellisena elää ihmiskunta
ja yhteishyvä kaiken pohja on;
ei visko takatalvi ajan lunta,
mutt' ihminen on vapaa — kahleeton.
— On silloin kevät, kevät köyhälistön
ja ajan uuden on se TOUKOKUU!

Sen eestä miljoonat jo taistoon rientää,
sen alttarilla monet uhraantuu.
Se ruhjottujen sydänhaavat lientää
ja kahlehtijain valta kaikkouu!
— On kerran hetki suurin köyhälistön,
se meidän kevät on ja — TOUKOKUU!

Työnuhreja

Kirj. Lauri Mäki.

Tulin tuntemaan kaksi pohjoiseuropalaista, nuorta ja hyvin voimakasta työmiestä yhteisillä työmarkkinoilla ollessamme. Pojat olivat tulleet siirlaisina Amerikaan tuottamaan teollisuuden ahnaille herroille rikkauksia. Tietenkään he eivät ajatelleet, että he teollisuusherroille mitään rikkauksia luovat, vaikka niin tekivätkin! Päinvastoin oli heillä palava halu saada itselleen rikkautta ja mainetta. Mutta sellainen palava rikkauden halu ei ota niin vain jokaisen raskaan työn raatajan meininkien mukaisesti menestyäkseen. Niinpä näilläkin urheilla työmiehillä oli omat vaikeutensa ja vastuksensa, kun ei ollut keinottelevaa älyä komean ja vahvarakenteisen ruumiin matkassa, vain raakaan työhön tarvittavat lihakset ja voima.

Mutta mitäpä siitä väliä, Voihan raskaan työn raatamisellakin ansaita sievoisen summan rikkautta.

Pojat tuumiskelivat: Heidän kotipaikalleen oli vanhaan maahan saapunut Ole Olson, jolla oli ollut kokonaista kymmenentuhatta dollaria rahaa, oltuaan yhdessä työpaikassa kolmisenkymmentä vuotta. Mutta pojille ei ollutkaan kapitalismi suonut sellaista onnea, että olisi saanut puoli ihmisikää olla yhdessä työpaikassa yhtäjaksoisesti. Poikain työpaikat pantiin useiksi kuukausiksi seisomaan, joten se kolahti hyvin kipeästi poikien taskunpohjiin. Työala, jota pojat olivat oppineet eniten rakastamaan, oli raskasta, mutta puhdasta. Sen teollisuudenhaaran työala — jota pojat seurasivat — oli niillä seuduin aina ollut sellaista, että useimmassa tapauksessa teollisuus seisahtui talvikuukausien ajaksi. Näin ollen siis kesän tienestit pakkasivat tulla syödyksi ennenkuin taasen teollisuuden herrat aukoivat porttinsa työn raskaan raatajille.

Tässä maailmassa tapahtuu toisinaan ihan merkillisiäkin — melkein uskomattomiakin asioita. Niinpä tuli poikain elämänkulun eteen sellainen aikakausi, että sai tehdä työtä yhtäjaksoisesti kesää talvea monta vuotta. Lopuksi vielä mahtavat teollisuusporhot panivat kauhean kovan ukaasin työläisten nokan eteen: "Work or fight" (tee työtä tai tappele). Tätä ukaasia ei siihen mailman aikaan tohtinut kukaan rehellinen känsäkourainen työläinen väistellä. Jos yritti väistellä, niin oli monessa tapauksessa kuuma tervapytty ja höyhenet tarjolla väistelijän selkänahkaan.

Tällaisen mainion aikakauden ja tilanteen vallitessa oli pojillakin mainio tilaisuus koota itselleen sievoinen vanhanmaan "steeki".

Toisella näistä kahdesta komeasta, vahvarakenteisesta miehestä olikin vanhanmaan "steeki" jo valmiiksi tienattuna. Toinen oli kerennyt akottumaan ja hänellä luonnollisesti oli vanhanmaan "steeki" jäänyt lyhyeksi. Yksinäisen miehen meininki olikin puhdistaa tämän maan tomut jaloistaan, mennäkseen kotiseudulle äveriäänä miehenä ja siellä vasta akottua.

Mutta se meininki epäonnistui... Se pirstaantui... Se haaksirikkoutui kolme kuukautta aikaisemmin kuin sen oli määrä toteutua.

Nämä miehet olivat laskeneet, että heidän käsivarten lihakset ja koko heidän olemuksessaan oleva luova työvoima on rajaton, ehtymätön lähde, että sitä voi käyttää niin ylettömän runsaassa ja laajassa mittakaavassa, että se lopultakin tuottaisi heille siedettävän rikkauden.

Nämäkin miehet olivat vielä parhaassa nuoruuden iässä, alle kolmenkymmenen vuotiaita. Iästään ja aikaisemmasta komeudestaan huolimatta, olivat he nyt vain päältä päin katsellen enää miehen kuvia. Ennen suora, ryhdikäs ja reipas miehuuden esikuva oli nyt muuttunut kumaraksi, laihaksi ja toinen olkapää alemmaksi toista, koko olemus luukasaksi.

Mutta olikos mikään ihme, että näitten nuorukaisten fyysillinen olemus oli lyhyessä ajassa muuttunut noin arvaamattoman paljon muotoaan. Sillä lyhyellä ajalla, jonka he olivat siihen asti eläneet, olivat he riehuneet villinä työtä tehden. Heidän ainoana päämääränään oli, tehdä tavattoman paljo työtä. Ja tekivätkin he noin kaksi kertaa enempi kuin tavallinen työmies olisi voinut tehdä samallaista työtä.

Mutta vastoin kaikkia heidän ihania ja kauniita unelmiaan, oli luonto järjestänyt ja rajoittanut ihmistyömäärän varman asteikon mukaisesti. Väkevä ja voimakas tietysti voi tehdä enempi työtä kuin heikkorakenteinen työläinen. Mutta siitä huolimatta löytyy rajansa väkevällekin ja jos pyrkii sen rajan yli kovin paljo riehumaan, niin luontoemon näkymätön laki astuu väliin sellaisella kovakouraisuudella, että se kertakaikkiaan siitä tekee lopun.

Elokuun paahtavat päivät olivat käsillä. Kuumat — tuskastuttavan kuumat oli ilmat olleet jo pari kuukautta. Nämä kauhean hiestävät auringonpaisteiset päivät tekivät hallaa raskaan työn raatajan työhommassa.

Niinpä eräänä tuollaisena elokuun päivänä saapuivat kyseessä olevat toverukset entisen tapansa mukaan työpaikalleen jatkamaan samaa työtä mitä olivat ennenkin tehneet. Se päivä sattui olemaan kaikkein tuskallisin ja kuumin sen elokuun päivistä. Siitä huolimatta täytyi toverusten suorittaa kauhean raskasta ja paljon ruumiin voimia kysyvää työtä. Työtä oli hurjassa tahdissa suoritettu sinä aamuna ja alun toista tuntia, kunnes kovasta työstä ja kuumasta ilmasta hikoileminen pakotti ottamaan viiden minuutin levon — joka muuten oli harvinaista tälle toveriparille — he olivat aina liikkeessä kuin kone. Levon jälkeen uusi vihainen yritys, mutta se oli yksinäisen miehen viimeinen ponnistus. Mies lyyhistyi polvilleen. Valkoinen vaahto purskahti suusta ja sieramista. Toverinsa laski ensin vain leikkiä: — Mitä siinä nyt rukoilemaan alat, ei nyt ole aikaa sellaiseen, nyt täytyy tehdä työtä. Sen jälkeen yksinäinen mies kaatui pitkälleen. Nyt vasta toverinsa huomasi, että tässä taitaa ollakin tosi kyseessä. Ja rupesi auttamaan toveriansa ylös, mutta hän oli vetelä ja tunnoton — ei voinut puhua, ei liikutella mitään elintänsä. Toverinsa laski kumppaninsa takasin makuuasentoon ja läksi juoksemaan konttoriin, josta ensiavunanto toimitettiin. Samalla kutsuttiin sairaalan sairasvaunut paikalle, joilla sairas sitte kuletettiin sairaalaan. Sairaalaan päästyä lääkärit totesivat miehen kuolleeksi.

Minkätähden?

X-säde koneella tarkastettaessa vainajan ruumista, osotti koneella otettu kuva sydämen repeytyneen. Eikä mikään ihme ollutkaan niille, jotka asian tunsivat.

Tällä tavoinkin saattaa ihmisiä joutua työn uhriksi keskellä parasta miehuutensa ikää, puhumattakaan niistä kymmenistä tuhansista ihmisistä, jotka teollisuuden monihaaraisissa osastoissa joutuvat suoranaisen murhaavan tapaturman alaisiksi. Nykyinen riistolle ja sorrolle perustuva järjestelmä on kaikkeen sellaiseen kauheaan ihmiselämän tuhlaukseen syyllinen ja armottoman raaka rikoksellinen.

Niin siis keskeytyi nuoren miehen kaunis vanhaan maahan menon unelma, kun se oli juuri toteutumaisillaan. Mutta niin on käynyt tuhansille muillekin maailmanrannan kulkureille.

Toverinsa, joka oli kerennyt akottumaan, jäi hiukan jälkeen manalan majoille muuttamisessa kumppanistaan. Mutta ei ollut hänelläkään enää pitkä taival edessään, kun sai kutsun seurata kumppaninsa perässä. Seuraavan vuoden joulukuussa oli hänenkin vuoronsa erota tästä "murheen laaksosta".

Akottuneella miehellä kun oli vaimo ja parin vuoden ikäinen poika, niin oli hänen eronsa tietenkin suurta surua aiheuttava, ainakin vaimolle. Lapsi kai nuoruutensa vuoksi ei voinut yhtyä äitinsä suruun, vaikka isä jättikin lapsensa ainiaaksi.

Tämän nuoren miehen toivomus oli myös juuri täyttymäisillään. Hän oli sinä kesänä onnistunut kasaamaan kolmatta tuhatta dollaria päälle kulujensa.

Niin uskomattomalta kuin se saattaa tuntuakin (kuten edellä on tultu huomaamaan oli hän vain roskatyöntekijä) niin totta se kuitenkin on.

Muistan vielä kuin eilisen päivän, kun kyseessä olevalla miehellä työpaikallaan — hänelle viimeisellä marraskuun lumiräntäsateisella ja jäisen kylmällä päivällä — oli yllä vain kesäinen alusvaaterieskale, peittämässä kulmikkaita, luisia hartioita. Jäisen kylmää lumiräntää öysäsi taivaan täydeltä. Sitämukaa kuin lunta putoili hartioille, suli se ja höyryntä kohosi ilmaan. Mies liikkui niin kovassa tahdissa työnsä kanssa, että siinä luukasassa oli tarpeeksi lämpöä sulattamaan lumen.

Toiset työtoverit huomauttivat: Tulet sairaaksi, ellet pane enempi vaatetta selkääsi.

Tähän hän vastasi: — En voi tehdä niin paljo työtä, jos panen enempi vaatteita selkääni.

Kaksi viikkoa tämän lumiräntäsateen jälestä seisahtui se työpaikka kuuden viikon ajaksi. Myllyn koneisto oli niin pahasti remppaantunut, että täytyi tehdä kipeimmästi tarvittavat korjaukset — jatkaakseen taasen käyntiään.

Tällä kuuden viikon loma-ajalla tuumasi tämä nuorukainen (hän oli vielä nuori vaikka olikin elämänsä kaikki voimat jo uhrannut) tehdä Länneltä huvimatkan vaimonsa kotiin Wisconsinin valtioon. Matkalle lähtiessä oli hänellä sopimus mylly-yhtiön kanssa seuraavaa vuotta varten samanlaisesta työstä kuin ennenkin ja samoilla ehdoilla. Matkan alkuvaihe oli onnistunut mainiosti, mutta lopulla Wisconsinin valtiossa tuli nuorukainen junassa yht'äkkiä kipeäksi. Kaksi tuntia vaikeroiden junassa hirveitä tuskia, loppui nuoren aviomiehen elämänlanka. Ainoastaan puolen tunnin ajo junassa vielä ja niin saapui hän vaimonsa kotikaupunkiin — kuolleena.

Virallinen kuoleman todistus oli seuraava: Kuollut keuhkokuumeeseen. En ole mikään lääketieteen tuntija, mutta ihmetyttää kuitenkin se seikka, että henkilö voisi kuolla keuhkokuumeeseen parin tunnin sairauden jälkeen.

Niin ruokoton ja rivo on nykyinen teollisuusporhojen yhteiskuntajärjestelmä, että se ei häpeä kaikkein pirullisimpiakaan juonia ja keinoja käytännössä toteuttaa. Sellainen ruokoton keino, on esim. jibo-systeemi, se kiihottaa työläisen siihen määrään yrittämään, että menettää elämänsä parhaana kukoistuksen aikana. Sellaisia työnuhreja olivat nämäkin kaksi pohjoiseuroppalaista työmiestä, jotka olivat saaneet lapsuudessa kasvaa komeiksi ja vahvarakenteiksi ja ryhdikkäiksi miehiksi. Mutta jotka kuitenkin sortuivat amerikalaisen kapitalistin grottemyllyn rattaisiin . . .

Lahja kustantajalle

Kirj. Pekka Häkli.

Tapasin hänet ravintolahuoneen nurkasta, jossa hän istui syvissä mietteissään. Virvokkeita nauttivan teatteriyleisön hälinä ei näyttänyt häntä vähääkään häiritsevän. Sisäänpäin kääntynyt katse ja tiukasti yhteenpuristetut huulet osoittivat hänen parhaillaan pohtivan jotain tärkeää kysymystä.

Ensin en ollut tuntea häntä ollenkaan, niin muuttunut hän oli niinä kahtena kuukautena, jonka aikana en ollut nähnyt häntä kertaakaan. Hän oli laihtunut, äärettömästi laihtunut ja kalvakoitunut. Poskipäät törröttivät ulkonevina syvien onkalojen yläpuolella, ja silmät tuijottivat jostain kaukaa pääkopan sisästä. Hän muistutti enemmän luurankoa kuin elävää ihmistä.

Seisoin hetkisen aivan mykistyneenä, mutta sitten menin hänen luokseen. Laskin tuttavallisesti käteni hänen olkapäälleen, joka vaatteen läpikin tuntui kovalta ja kuivettuneelta.

"Terve, veli!"

Hän nosti päätään kuin unesta havahtuen. Mutta sitten hänen katseensa kirkastui ja iloisella äänellä vastasi tuo luuranko:

"Ka, Paavo, sinäkö se olet? No terve, terve!"

Ja hän puristi kättäni heikosti luisilla sormillaan ja viittasi sitten vieressään olevaan tyhjään tuoliin. Istuuduin sille ja sanoin:

"Yhtä hyvällä, jollei suuremmalla syyllä minä voisin kysyä: onko siinä todellakin Pentti? sillä oletpa siinä määrässä muuttunut parin kuukauden aikana."

Hän hymyili laimeasti.

"Tosin lienen hieman laihtunut, mutta onko se minua sitten niin suuresti muuttanut?"

"Olet kuin haudankaivajalta karannut. Mikä ihme sinusta on vienyt kaiken entisen pyöreyden ja pehmeyden?"

"Olen ruvennut noudattamaan elämässäni uutta programmia", vastasi hän salaperäisesti.

"Hä?"

'Olen ruvennut paastoamaan", sanoi hän lyhyesti, ja minusta näytti, kuin hän samalla olisi katunut salaisuutensa ilmaisemista.

"Paastoamaan?" Paastoaminen on hyvä ulkonainen tapa — johtui mieleeni katkismuksesta. Siinä se nyt oli — hyvä "ulkonainen" tapa!

"Selitä veli-hopea tarkemmin tämä asia", pyysin ystävääni, joka sääliväisesti hymyillen katseli vaikutusta, minkä hänen kolme sanaansa oli synnyttänyt minussa.

"No, se merkitsee syömättä olemista. Sitä minä olen 'tehnyt'. Joko ymmärrät?"

Ymmärsin. Mutta varmaankin lienee katseessani ollut ajatuksiani tulkitseva ilme, koska hän lisäsi oitis:

"Älä sentään, veli, minua pelkää. En ole sekaisin. Istu rauhassa.

"Johan sinusta on tullut oikea ajatustenlukija!" ihmettelin minä, ja vaikka yhä epäilinkin jotain, lupasin pysyä alallani. "Mutta miksi sinä oikeastaan olet ruvennut olemaan syömättä?" kysyin osaaottavasti.

"Ymmärrän! Et vielä käsitä paaston suurta merkitystä! Mutta tulee aika, jolloin sinäkin sen ymmärrät. Katso, päivät tulevat, jolloin jokainen, joka —"

"Niin, niin!" keskeytin hänen sanatulvansa, tuntien sydämessäni vilpitöntä surua, kun hyvä ystäväni oli kadottanut järkensä. Kysäsin sentään vielä:

"No, kauanko olet sitten tätä uutta 'programmia' noudattanut?"

"Tälläerää kuusi vuorokautta kaksikymmentä ja puoli tuntia."

"Kuusi vuorokautta! Mahdotonta. Sinä valehtelet! Ja sanoit: tälläerää. Monesko 'erä' tämä sitten on?"

"Neljäs."

Tämän sanottuaan hän näytti vaipuvan jälleen mietteisiinsä. Mieleeni johtui muuan asia.

"Kuulehan, Pentti, sinähän julkaisit pari kuukautta sitten esikoisteokseksi. Kerrassaan hyviä epigrammeja. Sydämellinen onnittelunil"

"Kiitos!" vastasi hän vaatimattomasti. "Kirjoitin sen jo aikoja sitten, vaikka viime syksynä vasta sain myydyksi kustantajalle. Arvaas mitä siitä sain?"

"No kymmenen tuhatta."

"Enpäs kuin seitsemänsataa. Nyt minua kaduttaa, että sen ollenkaan myin. Mutta minä kirjoitan nykyisin uutta teosta, jota en myykään!"

"?"

Sinä ällistyt! Ällisty vain! En myy! Minä lahjoitan sen kustantajalle, lahjotan oikein julkisesti", huusi hän niin että monet yleisöstä loivat häneen ihmettelevän katseen.

"En käsitä. Mutta mitä sisältää uusi kirjasi?"

"Olen sitä kirjoittanut paastotessani, ja sen nimi on "Nälkä eli kustantajan maksu runoilijalle".

"Vai niin, vai niin... Vai siltä kantilta! Mutta päättyköön nyt tämä 'eräsi' tänä iltana. Sinun on kuitenkin tyytyminen vain liemiruokaan, sillä voisit sairastua, jos söisit jotain järeämpää."

"Oh, boheemi on tottunut kaikkeen! Mutta ei sinusta, veli, olisi kustantajaksi, kun niin pidät huolta runoilijaparan ruokajärjestelmästä."

Ja hän tilasi hirvittävät annokset ja alkoi ahmien syödä. Mutta minä ajattelin itsekseni:

"Poikaparka!"

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS

Box 69. ——— Sudbury, Ont.

EI SAA SUUDELLA PIMEÄSSÄ

Budapestissa, Horthyn Unkarin pääkaupungissa, vallitsee murhe ja närkästys. Poliisi on sekaantunut semmoiseen asiaan, jonka tähänsaakka on katsottu kuuluvan ihmisen loukkaamattomiin oikeuksiin. Sen kaupungin kuvateattereissa eivät katselijat enää saa suudella toisiaan, salin pimeänä ollessa.

Kielto aiheutui eräässä isossa kuvateatterissa tuonnottain sattuneesta onnettomasta tapaturmasta. Tapaturma ei oikeastaan ollut sen suurempi kuin että valot yht'äkkiä, ihan aavistamatta syttyivät sellaisella ajalla, kun niiden kaikkien sääntöjen mukaan olisi pitänyt olla sammuksissa. Silloin sai melkoisen suuri osa yleisöstä tässä odottamattomassa valaistuksessa nähdä ylimääräisen numeron: maan tunnettuimpiin ja hienoimpiin ylimysperheisiin kuuluvan aatelismiehen nuori ja kaunis rouva pitkään ja intohimoisesti suutelemassa erästä herrasmiestä, joka ei ollut hänen miehensä — suutelivat silmät ummessa, joten eivät huomanneet valojen syttymistä. Välitön seuraus tästä onnettomuudesta oli kaksintaistelu ja avioero, ja välillisempi seuraus oli yllämainittu suutelukielto.

Poliisin julkaseman erikoismääräyksen mukaan pitää kuvateattereissa olla kieltotaulut, joissa on luettavana: "Suuteleminen pimeässä kielletty". Joka teatterissa tulee olemaan poliisi valvomassa, että kieltoa noudatetaan. Hän seisoo sähkönappulan läheisyydessä, ja on hänellä rajaton valta milloin hyvänsä kääntää valot palamaan, nähdäkseen rikkooko kuka määräystä. Ja joka sen tekee, vangitaan paikalla ja rangaistaan suurilla sakoilla.

"Kuvissa" käyminen Budapestissä lienee jännittävämpää kuin jossain muualla, vaikka ei aikoisikaan ketään pimeässä suudella siellä — voihan sen tehdä muuallakin.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä. 21 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

PORT ARTHUR, ONT.

Mrs. Davidsonin ravintola tarjoaa maukkaan ruuan. Käykää sisällä. **Mrs. Davidson,** 192 Cumberland St., N., Port Arthur, Ont.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Räätäliliikkeeni sijaitsee 631 Simpson St. (vastapäätä poikataloa). Suuri varasto kankaita ja työ taataan. Simpson Taylor. Puhelin 1185 S. Matti Maine.

TIMMINS, ONT.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 46—4th Ave., J. Oksanen.

Mrs. Aarnion Luonnonparantola ja Hieromalaitos 33 4-th Ave. Box 868 ottaa vastaan potilaita. Hoidetaan reumatismia y.m. vaikeita tauteja. Huom.! Monivuotinen kokemus.— Erikoisala vatsahieronnassa. On myös tilaa sisäpotilaille.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

TORONTO, ONT.

Hieroja ja kätilö Ida Rantala, ottaa vastaan potilaita 273 Richmond St. W., Toronto, Ont., P. Adelaide 3380.

Otan vastaan kaikkea pesuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta. **Ida Partti,** 322 Richmond St., W.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on

CONSULATE OF FINLAND,

518 St. Catharine St., W. Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Halutaan tietää

Armas Hammar ole hyvä ja anna heti nykyisestä osotteesta ja olinpaikastasi tieto. Sinulle on saapunut tärkeitä kirjeitä Suomesta. Jos ei hän itse tätä huomaa, olisi joku hyvä ja huomauttaisi osotteella **Saima Salonen,** Benalto Alta., Canada.

Missä on tuttavani Kalle Silander tullut vähän toista vuotta sitten tähän maahan. Oleppa hyvä ja heitä tuttavaasi kirjeellä tai jos joku muu voi hänestä tiedottaa osotteella **Kusti Mäkelä,** Yahk, B. C., Camp 15.

John Junnila, ole hyvä ja kirjiota osotteella **Chas Hakkinen,** Dominion Mines & Quarries, Little Current, Ont.

Sudbury-ympäristö

Osaston johtokunnan kokous pidetään ensi sunnuntaina kello 2 iltapäivällä. Johtokunnan jokaisen jäsenen ehdottomasti saavuttava.

Seitsemän veljestä näytellään siis tänä iltana. Sanomme tämän vielä kerran, että kukaan ei voisi syyttää siitä, että ei ole sitä tietänyt. Enempää ei siitä tilaisuudesta enää puhuta. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne.

Suuret painikilpailut järjestää Kisa lauantaina 23 p. tk. Painijoita tulee Soosta, Creightosta ym. Sudburyn karhujen lisäksi. Painakaapa mieleen.

Viimein varotus! — Lasten iltamat ovat sunnuntaina t.k. 17 p. Älkää vaan unhottako tätä tilaisuutta, sillä ohjelma tulee olemaan sen arvoista, että sitä kannattaa tulla kuulemaan ja näkemään. Erikoisesti vielä huomautamme siitä juhlakupletista, joka on värkätty erikoisesti tätä tilaisuutta varten ja tulee sen laulamaan Helvi Koivula. Tässä kupletissa annetaan vähän "kukakäskiä" niille laiskajaakoille, jotka eivät ole viitsineet sunnuntaikoulussa käydä ja tunnustus niille, jotka ovat käyneet. Muutakin sekä vakavampaa että hauskempaa ohjelmaa tulee olemaan runsaasti. Saapukaa siis runsaslukuisina antamaan kannatuksenne sille pienelle joukolle, joka on tätä iltamaa vaivojaan säästämättä puuhannut.

Ohjelma suoritus alkaa täsmälleen klo 8.30.

Kiivaasta ajosta sakotettiin Louis Fraternia poliisioikeudessa 10 dollarilla ja kustannuksilla.

Kauppalan varastohuoneen rakentaminen kaupungin talon taakse on annettu urakalla 2,050 dollarista George Duncanille.

Tulipalo maitofarmilla. Viime lauantai-iltana hävitti tulipalo Stobien tien varrella Clarence Spencerin farmilla 40 lehmän navetan ja maitotalousrakennuksen laitteineen. Vahinko tekee 8,000 dollaria.

Murray-kaivannon kaitsijamiehet eroitettiin työstä viime keskiviikkoaamuna ihan superintendenttiä myöten pesänhoitajan määräyksestä. Eroitetuksi tuli "supi" Hibbert ja 10 työläistä.

Arvellaan että uudet miehet astuvat pian tilalle.

Lisää autoja. Autolupakirjojen jakaja Sudburyssa ilmottaa, että hän on tänä vuonna antanut yli 1,200 lupakirjaa autojen omistajille. Viime vuonna samaan aikaan oli annettu vain 7—800. Jalankulku tulee entistään vaarallisemmaksi.

William Monroe, syytettynä irtolaisuudesta, halusi päästä Burwashin vankileirille kauniista kevätilmoista huolimatta. Poliisituomari mätkäsi kuukauden tuomion.

Väsyneen raatajan ottivat talteen karjajunan miehet C. P. R:n tieltä läheltä Woman Riveriä. Hän oli puoli tuntia aijemmin nostanut kulkuneuvonsa "spiiterin" pois raiteilta ja lysähtänyt väsyneenä liiallisesta rasittumisesta, tiedottomana raiteiden sivuun. A. Armalletto, joka on miehen nimi, ja joka oli työskennellyt Woman Riverin radanhoito-osuudella, oli tuntenut itsensä sairaaksi, mutta ei ollut jäänyt pois työstä kun arveli jotenkuten pärjäävänsä.

Mies nähtävästi ei voi sairastaa niillä pienillä palkoilla, joita C. P. R. työläisilleen radanhoito- ja korjaustöissä maksaa. Täytyy yrittää, kunnes kaatuu!

Heinäkankaan Taave

Kirj. A. V—a.

Terve ihminen riuskassa elämänvoimassaan tulee harvoin ajatelleeksi sairaitten maailmaa, eikähän se olisi johdonmukaistakaan. Kuitenkin toivoisin terveen ihmisen joskus kiinnittävän huomiota sairaaseen lähimmäiseensä. Raamatussa kerrotaan, että sairas mies makasi tien varressa ja koirat nuoleskelivat hänen haavojaan. Siis eläimellä oli enemmän sääliä kuin ihmisellä.

Aivan samaa tapaa nykypäivien maailmassa. Kun joku terve työmies joutuu sairaaksi pitemmäksi ajaksi, unohdetaan hänet pian. Eihän hänestä ole enää kenellekään hyötyä, ei itselleenkään, ja niin saa hän jäädä usein kuukausiksi, jopa vuosikausiksikin virumaan ja odottelemaan kuolemaa.

Kaupungeissa toki voi hän etsiä terveyttä sairastuvista, väliin löytäenkin, mutta korpiloukossaan elelevä mökin mies saa jäädä nuutumaan oman tupakölsänsä nurkkaan.

Näin on käynyt Heinäkankaan Taavellekin. Joku hiljalleen kuluttava sisävika on vaatinut ensin jäämään Taaven pois työstä ja sitten edelleen sairastelemaan. Joku kerta on käyty lääkärissä, kun Taave ei ole itse kyennyt ja summamutikassa määrätyt lääkkeet eivät ole auttaneet.

Itse Taaven eukko käy vielä toisen kerran ja selittää juurta jaksain kivut "herra tohtorille", mutta vaikeapa tämän on sairasta näkemättä onnistua toisellakaan kertaa.

— Kun eivät ole vieneet sairaalaan? sanon, kun sattumalta osun tämän kituvan miehen vuoteen ääreen.

— Mitenkäpä sinne ... tällaisten matkojen takaa ... Ja onhan siellä olijoita. Kun on taittu sallia kuolemaksi tämä tauti, niin potee hänet.

Sairaan koko olemus on kuin tiivistettyä, nöyrää kärsimystä.

— Olisinhan minä vielä tehnyt töitä pitkät ajat, jos ei sairaus tavannut arvelee Taave koettaen hommata päänpohjista rakasta piippua ja rouhemassia vettäkseen savut, mutta luinen kuihtunut kouraa jää hervonneena pielukselle.

— Minä laitan piipun, jos haluatte?

— Olkoonhan ... taitaa vain pahemmin yskittää.

Taaven eukko puuhailee pienissä askareissaan äänetönnä ja kärsivänä hänkin. Tällaisessa sairauden kyllästämässä tuvassa ovat varmaankin päivät vuosien pituisia. Odotella noin siinä kuolemaa, joka ei kuitenkaan tule ja nähdä samalla perheensä ponnistelevan ilman perheenpään avutta puutteessa päivästä toiseen.

Onpa tällaisessakin helvettiä kerrakseen.

Kevätpäivä koettaa kurkistella ystävällisesti tupaan ja sulattelee jäät mökin ympärillä. Taavekin tuntee vaistollaan kevään tulon ja vähitellen sammuvissa aivoissa kytee muistot monista menneistä keväistä, rastaan visertelyistä valoisina iltoina ja ensimmäisistä poreista saaduista kevätkaloista.

— Siellä taitaa tuntua keväiseltä, kyselee Taave.

— Onhan siellä ... purot kohisevat ja rantaporeet on jo auki.

— Olisi siellä nyt hyvä korvessakin halkoja hakata.

Taaven mietteet vaeltelevat keväisissä halkojen sahuissa ja rantaporeitten haukiloissa. Sydänalaa hiukoo tuoreen kalan kaipuu, mutta silakkaa on vain tuossa lautasella.

Kevätilta sitten vihdoin vapauttaa Taave-paran kärsimyksistään. Peippo virittää pihakuusessa riemullisinta säveltään, kun Taaven maja muutetaan aittaan. Tuntuu vapauttavalta kuunnella sitä peipon säveltä ja tietää yhdeltä sairaitten maailmaan kuuluneelta tuskat loppuneen.

YLEISIÄ UUTISIA

Varakreivi Milner kuollut unitautiin

Lontoo. — Kautta koko Suurbritannian on unitautiin sairastunut useita satoja henkilöitä. Sen ensimäiseksi uhriksi joutui entinen sotaministeri, varakreivi Milner, joka kuoli viime keskiviikkona.

Lääkärit eivät ole kyenneet selittämään syytä taudin yht'äkkiselle, joskin lievässä muodossa esiintymiselle. Useammat siihen sairastuneet ovat tavallisesti parantuneet hyvin nopeasti, viimeistään kymmenen päivän kuluessa. Varakreivi Milnerinkin ilmotettiin olleen paranemaan päin viime sunnuntaina, mutta tiistaina hän äkkiä kävi heikommaksi, ja keskiviikkona teki tauti lopun hänestä.

ETELÄ-AFRIKASTA SIIRRYTÄÄN AUSTRAALIAAN

Johannesburg. — Etelä-Afrikka on samanlaisessa kestikievarin asemassa kuin Canadakin siirtolaisuuden suhteen. Canadasta imee väestön Yhdysvallat, Etelä-Afrikasta taas Australia. Muuttokuume on viime aikoina käynyt varsin huolestuttavaksi. Onko siihen syynä viimeaikainen työväelle vastenmielinen lainsäädäntö Etelä-Afrikassa, vai Australian tarjoamat paremmat ehdot siirtolaisille, tahi ehkä molemmat yhdessä, mutta asia on siitä painosta, että Etelä-Afrikan hallituksen täytyy ryhtyä tehokkaihin toimenpiteisiin saadakseen jo olevat siirtolaiset pysymään maassa ja viehättääkseen mahdollisimman paljon uusia sinne tulemaan.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

K. P. S. J. CONMEEN OSASTO

— toimeenpanee —

MYYJÄISET

Lauantaina toukok. 23 p. alkaa klo 8 illalla

HYVÄ MUSIIKKI JA RAVINTOLA

Tervetuloa! Toimikunta.

CREIGHTOLAISET HUOMATKAA!

K. P. S. J. Long Laken osaston näyttelijät

— esittää —

Creighton osaston haalilla toukok. 17 p.

Salainen Säiliö

Kolmessa näytöksessä

Sisäänpääsy 50 senttiä. — Alkaa kello 8.30 illalla

— TERVETULOA —

SAUNA

auki joka keskiviikko, perjantai ja lauantai kello 1—12:sta.

Rea St. 6 North, Timmins, Ont.

V. TOKO.

Farmi myytävänä

Sijaitsee Ware Townshipissa, 4 mailia Kaministikwiasta, kooltaan 160 eekkeriä.

Toinen sijaitsee Forbes Townshipissa, kooltaan 139 eekkeriä.

Molemmilla mailla on hyvät rakennukset ja maata auki että voi saada vuosittain heiniä kolmelle lehmälle ja parille hevoselle.

Myyn kumman hyvänsä näistä tiloista joihin kumpaankin on täysi omistusoikeus.

Koulu on Ware'ssa olevalla lotilla ja noin parin mailin matka Forbeksessa olevalta lotilta.

Rakennusten arvo on suurempi kuin vaatimani kauppahinta josta saa sopia joko suullisesti eli kirjottamalla allaolevalla osotteella

Antti Lampainen.

Box 13, Kaministikwia Ont.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.

Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

HALUTAAN

Suomalainen myyjäneiti, joka on täydellisesti perehtynyt kuivatavaraosastolle. Lähettäkää omakätisesti kirjoittamanne kirjeellinen hakemus, selittäen samalla yksityisseikat. Pitää ehdottomasti puhua hyvää suomenkieltä. Vakituinen paikka oikealle henkilölle.

ADAM'S DRY GOODS

24 Queen St., East,

Sault Ste. Marie, Ontario.

LÄÄKÄRIT SANOVAT LIIKE-ELÄMÄSTÄ JOHTUVAN JÄNNITYKSEN, TYÖN JA HUOLEN SAAVAN AIKAAN MONIA SAIRAUKSIA

Lääketeiteellä on nykyään käytettävänään lääke, mikä saa aikaan ihmeitä tällaisissa tapauksissa

Jos teidän unenne ei ole rauhallinen ja virkistävä ja tunnette itsenne hermostuneeksi ja kaikin puolin väsyneeksi aamuisin, niin menkää vain rohdoskauppaan ja ostakaa tätä uutta lääkettä Nuga-Tonea. Te tulette todellakin hämmästymään tämän lääkkeen pikaisesta vaikutuksesta. Nuga-Tone saa aikaan virkistävän unen, lujat ja vakavat hermot, hyvän ruokahalun, mainion ruuansulatuksen, säännöllisen suoliston toiminnan sekä lisää teissä innostusta, yritteliäisyyttä ja tarmoa. Tämä uusi lääke Nuga-Tone saa aikaan ihmeitä ruuansulatushäiriöissä, umpitaudissa y.m. Jos te kärsitte mistä tahansa näistä sairaaloisuuksista, niin teidän velvollisuutenne jo itseänne kohtaan on käyttää tätä lääkettä koetteeksi kuten tuhannet muutkin tekevät joka kuukausi. Nuga-Tonen valmistajat tietävät niin hyvin lääkkeensä voiman tällaisissa tapauksissa että he pakottavat kaikki rohdoskauppiaat takaamaan lääkkeen sekä palauttamaan rahanne jollette ole siihen tyytyväinen. Tämä lääke on miellyttävää nauttia ja te saatte yhden täyden kuukauden annoksen noin yhdellä dollarilla. Tämä lääke on kaikkien hyvien rohdoskauppiaiden suosittelema, takaama ja on sitä heiltä saatavana.

Kotihoidon avulla terveyteen. ohjeillani: Maitoparannus 60c, Auringonpadannus 30c, Naisten siitinelintaudit $1, Luonnollinen ravintojärjestelmä 50c, Kasvikset ja hedelmät lääkkeinä 30c, Koti-Kiropraktiikkaohjeet 50c, Umpitauti (kova vatsa) ja sen parannus $1, Reumatismi ja sen parannus 50c, Yskän ja influensan parannus 35c, Naurun parantava vaikutus 30c. Tilatkaa osotteella: Dr. J. Koski's Health Service, Box 1197, San Francisco, Cal.

ILOISET

Kuutamo-Tanssit

Creighton osaston Haalilla

Lauantaina, t. k. 16 päivänä, kello 8.30 illalla

HYVÄLLÄ SOITOLLA

Liput 25c. — Tervetuloa!

KELLOSEPPÄ

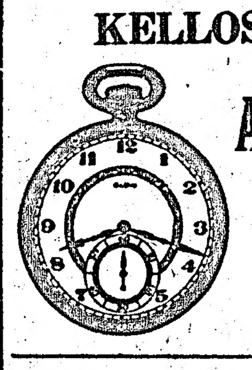

A.Heiskanen

9 Durham St.

Sudbury, Ont.

—Phone 1300—

GIN PILLS'EJÄ

Munuaisvaivoihin, kipu selässä ja lanteilla, pään kivistys, vaikea virtsanheitto ovat selviä merkkejä munuaistaudista.— Ottakaa Gin Pills'ejä 50c kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd.

Toronto, Canada.

KIITOS

Kiitos kaikille niille, jotka rahalahjoilla avustivat Iida Thomaksen toimeenpanemaa keräystä.

Keräys tuotti $28.60, joka oli arvaamattoman tarpeellinen ja tervetullut vapunpäiväyllätys täällä, vuosikymmeniä kohtalonkourissa viruneeseen elämääni.

Jos kenellä hyvänsä, tuttu tai vieras, sattuisi olemaan joutohetki että pistäytyisi kanssani juttelemassa ja ystävällisesti toisi jotain lukemista, niin siksi piirrän tähän osotteeni.

Kiitollisuudella

John Bowman,
Hospital for incurables
130 Dunn Ave., Toronto, Ont.

Anteeksi pyyntö

Minä allekirjoittanut pyydän anteeksi Kirkland Laken K. P. S. J. osastolta huonoa esiintymistäni sen toimeenpanemissa iltamissa, 9 päivänä toukokuuta 1925. Myöskin perunutan kaikki loukkaavat puheeni toveri P. Erosta kohtaan.

Onni Lampinen.
Kirkland Lake, Ont.

KALLE POUKAMAN

— SAUNASSA —

kylvetään perjant. ja lauantaina.

SUDBURY,

Puhelin 457. — P. O. Box 1122.

NORTH CAFESSA

17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. — P. O. Box 1369. Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can

WALKO TÄHDEN LINJALLA ON YLI 100 KONTTORIA EUROOPASSA

ja tämä vaikuttaa sen että voitte luottamuksella tuottaa sukulaisenne ja tuttavanne tällä linjalla Cnaadaan. Me emme ainoastaan auta hankkimaan ja saaman pääsylupaa mutta me autamme passien ja viseerauksien hankkimisessa, vaihdamme heidän rahansa, järjestämme heidän junamatkansa sekä takaamme heille varman, nopean ja mukavan merimatkan. Tulkaa tähän tai lähimpään Walko Tähden Linjan konttoriin ja ostakaa heidän pilettinsä, me toimitamme muut asiat.

Walko Tähden Linjan suuret, nykyaikaiset laivat tarjoavat matkustajille hyvää ruokaa ja hyvät hytit halpaan hintaan.

Jos lähetätte rahaa sukulaisillenne Europaan, niin ostakaa Walko Tähden Linjan Money Orderit. Ne ovat halvat ja varmat.

Saadaksenne parempia tietoja kääntykää allamainitun konttorin puoleen.

286 Main St., Winnipeg

RED STAR LINE

WHITE STAR-DOMINION LINE

100 tottunutta paperipuun katkasijaa ja kuorijaa halutaan

$6.00 kuoritulta kaksois (double) koortilta ja 50c bonus double koortilta niille jotka ovat yhtämittaisesti koko katkaisuajan työssä.

PIGEON TIMBER CO., Ltd.

Cor. Van Horne & Cumberland Sts. — Phone N. 104.
PORT ARTHUR, ONT.

John Palon

Miesten ja pojkasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. Port Arthur, Ont.

KIITOS

Tahdomme lausua vilpittömän kiitoksen niille Sioux Lookoutin Kommunistipuolueen ja muille tovereille, siitä hauskasta illanvietosta, jonka panitte toimeen kodissamme toukokuun 5 päivän iltana sekä niistä kauniista ja arvokkaista lahjoista, jotka jätitte toveruutemme muistoksi ja kaikesta ystävyyden osoituksesta, mitä saimme osaksemme Sioux Lookoutista lähtemisemme muistoksi. Tulemme aina tositovereina muistelemaan teitä.

Elsie ja Kalle Anttila.

Nälkäiset

ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.

— 25c ateria. —

316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Yli Canadan ennestään tunnettu

Aaron Linder

Linderin valokuvaus-suurennus liikkeen edustaja Chicagosta, ottaa vastaan suurennustilauksia kirjeellisesti ja paikallisesti. Työ taataan.

Aaron Linder,

Box 393. — Port Arthur, Ont.

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.

THE BRILLIANT

Värjäys- ja puhdistusliike.

230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Hammaslääkäri

Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.

McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.

Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa

FORT WILLIAM

Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.

Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

X-Ray kuvia hampaista otetaan.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muut tosjoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Autonajuriliike

Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana

Victor Olson — Ollikkala

— Puhelin 766 —

199 Secord St. Port Arthur, Ont.

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan

TIMMINSIIN POIKATALO

59 Palsam St. Box 520

Timmins Ontario